

UDÁLOSTI

4 | 2016/2017

na VUT v Brně

VYSOKÉ UČENÍ
TECHNICKÉ
V BRNĚ

2.
MÍSTO

PRKlub

ZLATÝ
STŘEDNÍK
2016

Majāles 2017

Král Majálesu
je opět z VUT

Publikujte v Digitální knihovně VUT

Více než 80 procent zahraničních článků lze publikovat v Digitální knihovně otevřenou formou. Můžete tak zvýšit citovanost a dopad svého výzkumu. Kromě individuálních výstupů zde najdete časopisy a sborníky z VUT.

Vložení článku lze provést prostřednictvím IS Apollo, pro vkládání celého časopisu nebo sborníku nás kontaktujte.

Nabídku všech služeb Ústřední knihovny najdete na webových stránkách.

www.vutbr.cz/uk | dspace.vutbr.cz

UDÁLOSTI NA VUT V BRNĚ

Čtvrtletník VUT v Brně, vydává Vysoké učení technické v Brně, IČO 00216305, Nakladatelství VUTIUM Reg. č. MK ČR E 7521, ISSN 1211-4421.

Vydání připravila:

Jana Novotná
tel.: 541 145 345, novotna@ro.vutbr.cz

Šéfredaktorka:

Radana Kolčarová
tel.: 541 145 146, kolcavova@ro.vutbr.cz

Redakční rada:

Vojtěch Bartoš (prorektor), Karel Blažek (ředitel nakladatelství VUTIUM), Miroslav Doupovec (prorektor), Renata Herrmannová (vedoucí Odboru marketingu a vnějších vztahů), Pavel Maxera (SKAS), Eva Münsterová (Odbor kvality), Milada Vávrová (místopředsedkyně AS VUT)

Inzerce:

Renata Herrmannová
tel.: 541 145 150, herrmannova@ro.vutbr.cz

Adresa redakce:

VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno
redakce@ro.vutbr.cz, www.vutbr.cz

Design: Vojtěch Lunga

Sazba: Jan Janák (VUTIUM)

Foto na titulní straně: Martin Střálka

Tisk: Dekameron CZ, s. r. o., Brno

Číslo 4 | 2016/2017 XXVI. ročník
Vyšlo 15. 6. 2017

Své připomínky, tipy a návrhy posílejte na
redakce@ro.vutbr.cz

Uzávěrka dalšího čísla je 21. 8. 2017.

NEPRODEJNÉ!

ÚVODNÍ SLOVO

Foto Igor Šeif

Vážení čtenáři,

právě uplynulý akademický rok přinesl mnoho změn v nastavování procesů spojených nejen s novelou zákona o vysokých školách, ale i dalších předpisů, na které musíme reagovat. Týká se to mimo jiné i nového nastavení Informačního systému VUT. V příštím roce nás čeká i úprava interních pravidel, postupů a systémů pracujících s daty fyzických osob tak, aby byla v souladu s nařízením EU o ochraně osobních údajů GDPR (General Data Protection Regulation).

Pracovníci Ústřední knihovny se dlouhodobě věnují podpoře informačního vzdělávání, historicky zaměřeného na studenty prvních ročníků. V posledních letech ale rozšiřujeme informační vzdělávání především s ohledem na studenty doktorského studia a akademické pracovníky. Nabídka zahrnuje několik e-learningových kurzů a seminářů, které se primárně zabývají využíváním elektronických informačních zdrojů, podporou publikujícím autorům a problematikou citací. Nově jsme připravili podpůrné materiály a nastavení v Informačním systému VUT pro takzvané vědecké indikátory, které pomáhají při identifikaci autorů a zároveň zajišťují autorovi plnou kontrolu nad obsahem jeho profilu po celou dobu vědecké kariéry.

Pro tuto chvíli ale na čas opusťme práci. Ocitli jsme se na konci akademického roku a já přeji všem zaměstnancům VUT poklidnou dovolenou v kruhu nejbližších a studentům prázdniny plné nových poznatků a impulzů do dalšího studia.

Těším se na shledanou v novém akademickém roce.

Vojtěch Bartoš
prorektor pro rozvoj

Odhalení studentské formule Dragon 7 vzbudilo značnou pozornost veřejnosti. Po přípravném kempu ve Friedrichshafenu teď tým z FSI vyráží na závody.

4

Nový Studijní a zkušební řád VUT přináší spoustu důležitých změn. Neseznámit se s nimi by se studentům nemuselo vyplatit.

14

Kam mizí z veřejného prostoru umělecká díla z období socialismu? Podobu zaniklého umění zachycuje publikace, která vznikla na FaVU.

51

Co potřebují pracovníci Ústavu soudního inženýrství k provedení crash testu? Navštivte s námi Laboratoř analýzy silničních nehod!

32

Krátké zprávy	3
Dragon 7 je postavený na karbonovém monokoku	4
Jiří Navrátil: Český výzkum stojí za to akcelarovat!	8
Profesor Petr Vavřín 80letý	10
Nový studijní a zkušební řád	14
Jakub Kouřil doporučuje studovat v zahraničí	16

Krátké zprávy	19
Absolvent VUT ředitelem CISCO ČR	20
Král Majálesu je opět z VUT	22
Krátké zprávy	25
Designér z FaVU sbírá mezinárodní ocenění	26
Strojařské schody	30
Laboratoř analýzy silničních nehod	32
Eva Münsterová	34
Konference Excel@FIT 2017	37
Absolvent elektrofakulty filmovým režisérem	40
Průmyslový design z FSI v Technickém muzeu	43
Listina císaře Ferdinanda V. je nejstarší archiválií na VUT	46
Historie Výzkumného ústavu pivovarského a sladařského	48
Zvláštní okolnosti	51
Den sportu na VUT	54
Národní krize řízení projektů	56
Královně z VUT změnil Majáles život	58
Krátké zprávy	59
Studentské spolky připravují	60
Šifry pro VUT	61
Vozidlo z centra AdMaS sbírá data pomocí laseru	62
Krátké zprávy	63
Kalendář akcí	64

KRÁTKÉ ZPRÁVY

VZPOMÍNKA

Vzpomínka na emeritního rektora VUT Jana Vrbku

Ve věku 74 let zemřel Jan Vrbka, emeritní rektor Vysokého učení technického v Brně, bývalý děkan Fakulty strojního inženýrství, významný univerzitní profesor, uznávaný vědec a odborník v oboru mechaniky. Post nejvyššího představitele brněnské techniky zastával v letech 2000 až 2006.

Jan Vrbka přednášel zejména o oblasti technické mechaniky, pružnosti a pevnosti, autorsky se podílel na několika publikacích z tohoto oboru. Jeho vědecko-výzkumná činnost byla zaměřená na mechaniku těles, mezní stavy materiálů, rozvoj metody konečných prvků. Věnoval se i spolupráci s průmyslem, o čemž svědčí více než třicet prací pro průmyslovou sféru. Do roku 1991 se podílel na výrobě a slinování syntetických diamantů a superabrasivu CBN v Prametě Šumperk, později se jeho přínos projevil v oblasti výpočtového modelování pro ŽDB Bohumín nebo pro Třinecké železářny.

Profesor Vrbka byl uznávaným odborníkem i v zahraničí, přednášel na vědeckých konferencích například v Japonsku, Číně nebo Brazílii. Byl držitelem čestných doktorátů univerzit v Košicích a Iževsku. Děkujeme všem, kdo vzpomínkou uctí jeho památku.

(red)

UDÁLOST

Foto archiv BEST Brno

Finále EBEC míří na VUT v Brně

Poté co se minulý léto konalo finálové kolo největší technické univerzitní soutěže EBEC v Bělehradě, bude letos svědkem již deváté edice této prestižní události Brno. Hostující univerzitou se stane Vysoké učení technické v Brně, které tak bude mimořádně i o prázdninách hýřit studentským životem.

Moravská metropole tak na týden ožije entuziasmem a nápaditostí soutěžících, kteří prošli předchozími úrovněmi soutěže na různých místech Evropy. Na počátku absolvovaly soutěžní týmy lokální kola, ti úspěšnější změřili síly na regionální úrovni a na nejlepší z nich nyní čeká finálové klání v Brně. Nebudou zde chybět ani zástupci hostující univerzity – v kategorii Case study se totiž do finále proboujel i tým HRW složený ze studentů Fakulty strojního inženýrství VUT.

Pro studentskou organizaci BEST Brno, která celou akci pořádá, to znamená několikaměsíční náročnou přípravu, ale vy, kteří chcete podpořit naše studenty a dodat jim odvalu k boji s těmi nejlepšími z celé Evropy, se můžete jen těšit a potom ve dnech 1.–7. srpna zavítat na jednu z fakult VUT v Brně.

Více informací najdete na webu <https://ebec.best.eu.org/>.

Petr Moravec, BEST Brno

SPORT

Plavci z VUT zazářili v Bělehradě

Letos poprvé se studenti Vysokého učení technického v Brně zúčastnili mezinárodního studentského turnaje Belgrade sport tournament, jehož 10. ročník se v srbské metropoli konal ve dnech 18. až 20. května. Výprava skromná co do počtu, nikoliv co do ambicí byla složena z basketbalového týmu žen, volejbalového týmu mužů, který letos postoupil na červnové České akademické hry do Prahy, a co je vůbec nejdůležitější, z plaveckého týmu.

Porovnávat své síly v Srbsku, v zemi s velkou tradicí v míčových sportech, a prosadit se v obrovské konkurenci bylo velice těžké. Konečné sedmé místo volejbalového týmu a páté místo basketbalistek nebylo až tak velkým úspěchem, ale ani zklamáním. Kdo ovšem přímo zazářil, byla naše plavecká výprava. Její čtyři muži a tři ženy přivezli dohromady neuvěřitelných 24 medailí a navíc pohár pro vítěze bodovací plavecké soutěže mezi všemi zúčastněnými univerzitami.

Byly to první cenné zkušenosti z mezinárodního porovnání sil na sportovním poli, které se jistě zohodnotí ve výkonech jak v mateřských klubech, tak i na příštích mezinárodních akcích pod vlajkou VUT v Brně.

(red)

Dragon 7 je postavený na karbonovém monokoku

Více než 30 tisíc hodin práce strávil brněnský tým TU Brno Racing na výrobě nového modelu studentské formule Dragon 7. Tým složený ze studentů VUT v Brně se letos rozhodl výrazně zasáhnout do základní kostry vozu, když trubkový ocelový rám nahradil karbonovým monokokem. Ten se standardně využívá ve vozech formule 1 nebo v závodech Le Mans a vozy jsou díky němu lehčí, a tím pádem i rychlejší. Nový model formule Dragon 7 představili studenti na slavnostním odhalení v pátek 28. dubna na Fakultě strojního inženýrství.

Radka Štávová, FSI VUT v Brně
Foto Ondřej Tichý, FSI VUT v Brně

„Trubkový ocelový rám jsme v minulých šesti letech vyladili do nejmenších detailů a věděli jsme, že už se nemáme kam v jeho využití posunout a vůz odlehčit. Proto padlo týmové rozhodnutí přejít na karbonový monokok,“ vysvětlil vedoucí týmu TU Brno Racing a student FSI Roman Baxant. Tým, který v loňské sezóně několikrát bodoval v evropské soutěži Formula Student, věří, že se díky změně bude „drak“ na závodech i v budoucnu objevovat na stupních vítězů.

Pro čtyřicetičlenný tým, který tvoří studenti VUT, to znamenalo kompletní změnu kostry vozu. Zatímco u staršího typu rámu bylo možné jednotlivé části upravovat samostatně, u karbonového monokoku vše tvoří jeden celek a rám se musí

připravit dopředu. „Neměli jsme žádné praktické zkušenosti, proto jsme museli hodně věcí řešit za pochodu. Rozhodnutí ale nelitujeme – monokok je do budoucna krok správným

Dragon by mohl zrychlení z nuly na 100 km/h zvládnout za méně než 3,4 sekundy.

směřem. Má vyšší torzní tuhost, což dává vozu větší stabilitu,“ řekl vedoucí týmu Baxant. Kromě změny rámu a souvisejícího uchycení studenti také upravovali motorovou jednotku, odlehčili převodovku nebo například otočili chladič vody tak, aby zajistili lepší přístup vzduchu, a tedy jeho vyšší účinnost.

Vůz zatím piloti testovali díky využití nejmodernějších technologií ve virtuální realitě, v nejbližších týdnech ho čekají ostré testy. Mladí konstruktéři očekávají, že s váhou okolo 180 kilogramů a výkonným motorem o obsahu 510 cm³ by tento „drak“ mohl zrychlení z nuly na 100 km/h zvládnout za méně než 3,4 sekundy. Vedle rychlostních testů se bude ověřovat také spolehlivost a odolnost jednotlivých prvků vozu.

„Univerzitní soutěž Formula Student klade důraz na bezpečnost a testování vozů, proto máme aktuálně v dílně několik krabic s desítkami vzorků, které jsme testovali. Vše jsme sice propočítávali dopředu, ale stejně je potřeba výpočty ještě experimentálně ověřit, jak je to běžné i u vývoje cestovních aut,“ popsal Baxant.

Na stavbě vozu pracovali od loňského podzimu čtyři desítky studentů, kteří stojí nejen za návrhem a stavbou vozu, ale i za designem, který respektuje výrazné linky karbonového monokoku. Nejnáročnější období je pro tým na jaře při samotném sestavování formule, na dílně často trávili dlouhé hodiny. Celkem studentský tým strávil prací v dílně 30 240 hodin. „Vědomosti, které jsem získal při stavbě formule, jsou obrovské. Působení ve studentské formuli změnilo studentům způsob přemýšlení o konstruování a stavbě vozů, najednou to není prázdná teorie, ale reálná zkušenost,“ uvedl Baxant.

Působení v týmu formule změnilo studentům způsob přemýšlení.

Aktivitu a práci studentů ocenil na slavnostním odhalení formule Dragon 7 i rektor VUT Petr Štěpánek a poděkování adresoval také vyučujícím a sponzorům, kteří ke vzniku studentské formule přispěli. Ceremoniálu s odhalením nového modelu se vedle vedení fakulty a univerzity účastnily i další významné osobnosti jako automobilový závodník David Vrščeký nebo členové závodního týmu Buggyra. Součástí večera byla i charitativní dražba pro dětský domov Dagmar v Brně. Studentům se podařilo vybrat 40 000 korun, tedy o 15 000 korun více než v loňském roce. Nejvíce si dražitelé cenili pístu z loňského modelu Dragon 6, jehož cena se vyšplhala na 15 000 korun.

Závodní sezónu odstartuje brněnský tým na přípravném

ZF Kempu v německém Friedrichshafenu. Odtud tým v červenci zamíří na závody do Maďarska a poté na začátku srpna na Autodrom v Mostě na severu Čech. Sezónu tým TU Brno Racing zakončí v Hockenheimu v Německu. ■

KALENÁŘ ZÁVODŮ

**Formula Student East
20.–23. 7. 2017**

Euro-Ring, Maďarsko

**Formula Student Czech
Republic 2.–5. 8. 2017**

Autodrom Most, ČR

**Formula Student
Germany
8.–13. 8. 2017**

Hockenheim, Německo

SUMMARY: Having spent over 30 thousand hours working on a new racing car of the Dragon 7 student formula, the TU Brno Racing team decided to effect major changes in the car's body frame. The central tube frame will be replaced by a carbon monocoque. The students presented a new Dragon 7 model at the BUT Faculty of Mechanical Engineering on 28th April. The Brno team will launch the racing season at a ZF Race camp in Friedrichshafen, Germany, then head for the July races in Hungary and August event on the racing circuit in Most to finish the season at the Hockenheimring in Germany.

Jiří Navrátil: Český výzkum stojí za to akcelarovat!

Jana Novotná
Foto archiv Jiřího Navrátila

Jiří Navrátil (36), absolvent Fakulty chemické VUT v Brně, měl se svým doktorátem z fyzikální chemie na VUT a zkušenostmi z doktorského studia biofyziky na Akademii věd dobře našlápnuto na úspěšnou vědeckou dráhu. Přesto dnes není vědcem, ale inovátorem a technologickým skautem, který dělá prostředníka mezi vědou a byznysem. Během vlastní vědecké kariéry si ověřil, jak složité je pro vědce uvádět výsledky svého výzkumu do praxe, a proto založil společnost SciTech Visual. Od února letošního roku posílil Jiří Navrátil tým inovační agentury Direct People.

Kdy jste se začal zabývat myšlenkou, že se budete věnovat propojení vědy a podnikatelské sféry?

V rámci projektů Chempoint OP VK na Fakultě chemické, kdy

j jsme se potkávali s lidmi z průmyslu. Bylo zjevné, jak hodně oni potřebují nás vědce a my potřebujeme je. Všechno potom ještě akceleroval pobyt ve Velké Británii na Imperial Innovations.

De facto jste tak rezignoval na vlastní vědeckou činnost – není vám to líto?

Ze světa vědy jsem odešel jen jednou nohou. Druhou jsem šlápnul právě do obchodu.

A pokud umím pomoci, tak mi to ani líto být nemůže.

Jak už jste naznačil, důležitým mezníkem byl váš pobyt v Londýně, kde jste na Imperial Innovations působil jako externí technologický skaut. Vysvětlíte prosím, co to obnášelo.

Imperial Innovations (dnešní Touchstone Innovations) je centrum transferu technologií pro londýnské „vutěčko“ – Imperial College London. V době mého působení jsme intenzivně spolupracovali s různými skupinami výzkumníků a představovali jim námi nalezené výzvy z oblasti průmyslu a farmacie ve formátu tzv. IdealLab. Vznikaly tak projektové záměry šité na míru reálné potřebě. Komplementární aktivitou bylo vyhledávání možného uplatnění již patentovaným výstupům. Imperial Innovations také poskytovalo vznikajícím spin-offům své marketingové a obchodní oddělení, tedy

odborníky z byznysu, kteří zajišťovali obchodní aktivity, a vědci tak nebyli stavěni do složité role obchodníků. Každý dělal to, co umí nejlépe.

Pochopil jste v Londýně, proč tam funguje to, co u nás zatím nejde?

Nemyslím si, že jsou londýnské aktivity zcela přenositelné. Ale krok za krokem, po parciálních aktivitách, se můžeme dostat k vytčenému cíli. V Londýně hrál zásadní roli design služeb, tedy nastavení výstupů výzkumu tak, aby byl na konci někomu platný. Pro Imperial Innovations poskytovala tuto službu společnost IDEO, v Čechách to skvěle umí právě Direct People.

Po návratu z Londýna jste založil společnost SciTech Visual, která měla zprostředkovávat komunikaci mezi vědeckým know-how a průmyslem. Naplnila vaše očekávání?

Cílem aktivit SciTech Visual bylo připravit výzkumníkům formálně správné, a přitom atraktivní komunikační nástroje – obsahové a komunikační strategie, videa, infografiky atd. Tam, kde je výzkumník, který má prostor a čas s těmito materiály dále pracovat, to zabíralo. Ale to je právě problém. Většina výzkumníků je zavalena spoustou práce, výzkumem, výukou a publikováním.

Jaká je vaše pozice v Direct People? V čem se liší princip práce od SciTech Visual?

V Direct People jsem ředitelem divize SciTech (Science and Technology), kde se podle pravidel designu služeb ptáme firem, co by jim v jejich inovativním procesu pomohlo. Tím se otevírá velká možnost ve spolupráci s výzkumnými skupinami

na tématech, v nichž mají výzkumníci své kvality a znají řešení, mají prostě ty správné kompetence. Vyhledáváme těm správným lidem ta správná zadání. Vznikají tak dlouhodobější spolupráce. Aktivity společnosti SciTech Visual spočívají v tom, dát o výzkumu vědět a udělat výstupy vědy viditelné.

Jaký byl váš první úspěšný počín v této oblasti?

Příkladem faktické aplikace může být například spolupráce s Radkem Příkrým z Centra materiálového výzkumu Fakulty chemické, kdy se nám povedlo dostat atraktivní materiál z laboratoře na světové trhy za tři týdny. Jednalo se o první biodegradabilní strunu (náplň) do 3D tiskáren, která zvládla náročné podmínky při 3D tisku. Vždy to je práce více lidí. Bez otevřených očí výzkumníků a chuti něco podniknout a najít uplatnění výzkumu by úspěch nebyl možný. Sám bych nic nezmoohl. Výborně se mi například

spolupracuje s Laboratoří kovů a koroze pod vedením Jaromíra Wasserbauera z CMV a dalšími představiteli centra.

Máte v současné době ještě nějakou další vazbu na VUT?

Na VUT jsou týmy, s nimiž spolupracujeme jen v oblasti komunikace jejich výstupů. Moc obdivuji práci Pavly Ondruškové z Odboru marketingu a vnějších vztahů. Každopádně VUT je ideální instituce, které bychom uměli výrazně pomoci a přinést zajímavé výzvy. Ostatně na VUT se taky narodila má touha pomáhat vědě.

SUMMARY: Receiving a Ph.D. degree in physical chemistry and experiencing a doctoral study of biophysics at the Academy of Science, Jiří Navrátil, a graduate from the BUT Faculty of Chemistry was on the right track to embark on a scientific career. Today however, rather than a researcher, he is a technology scout mediating between science and business. Knowing from his own experience how difficult it is getting research findings into practice, he has established a SciTech Visual company. In February this year, Jiří Navrátil joined the Direct People innovation agency team.

Myslíte, že by mělo smysl učinit marketing povinnou součástí studijních programů na VŠ?

Když jsem měl ještě možnost učit na VUT, byl v každém ročníku aspoň jeden student, který měl obchodního ducha, viděl příležitost v přírodních vědách a propojení s aplikacemi. Určitě by mělo smysl těmto studentům dát možnost přemýšlet o výzkumu jako o aktivitě s obchodním potenciálem a hlavně naučit se designovat výzkumné služby tak, aby snadno našly uplatnění. To považuji za stěžejní, protože sám marketing nikdy nestačí.

Co považujete za nejlepší rozhodnutí své dosavadní kariéry?

Určitě mi prospělo vystoupit z komfortní zóny univerzitního prostředí a žít se sám. Bez toho bych asi ani nemohl dělat rozvoj obchodních kapacit Výzkumu a vývoje. Přesně takhle se jmenuje náš projekt, který se v současné době diskutuje na ministerstvu školství. A bezesporu výborné rozhodnutí bylo spojit se s lidmi v Direct People, od nichž se neustále učím něčemu novému. Jsou mi obrovskou inspirací a díky nim věřím, že se nám podaří český výzkum akcelarovat a uplatnění jeho výsledků přiblížit tomu, jak to běžně funguje ve světě. Český výzkum na to má. ■

Úkolem univerzity je pomoci udržet konkurenceschopnost státu, myslí si Petr Vavřín

Ačkoliv není absolventem Vysokého učení technického v Brně, ve službách této školy strávil Petr Vavřín celých pětapadesát let. Letos se ve svých osmdesáti letech rozhodl většinu pracovních aktivit ukončit. Přiznává ale, že nudit se doma neplánuje. Pokud prý o to bude zájem, bude dál odborným konzultantem jak univerzity třetího věku, u jejíhož zrodu stál, tak iniciativy Průmysl 4.0. Tak totiž odborníci označují soubor aktivit a opatření souvisejících s nástupem a propojováním internetu věcí, robotizace a virtualizace v průmyslu. Podle Vavřína chybí v této oblasti jednotnost i absolventi.

Zuzana Pospíšilová
Foto Igor Šefr

Po absolvování husovického gymnázia chtěl Petr Vavřín studovat elektrotechniku. „V roce 1951 bylo ale VUT změněno na Vojenskou technickou akademii a já jsem do uniformy nechtěl, takže jsem musel jít do Prahy na elektrotechnickou fakultu,“ popsal Vavřín, který je absolventem oboru řídicí technika na ČVUT.

Více než padesát let ale působí na Vysokém učení technickém v Brně, kde kromě pedagogické a výzkumné činnosti při dnešní Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií VUT zastával funkci prorektora i rektora. V roce 1991 zde byl také jmenován profesorem technické kybernetiky. Posledních několik let je

současně čelní osobností VUT v iniciativě Průmysl 4.0, zkráceně P4.0. „Je to věc, která k nám přišla z Německa. Českým guru je profesor Mařík, který vydal knihu shrnující klíčové teze i pojmy,“ upřesnil Vavřín. Konkrétně se jedná o podporu komplexních a optimalizovaných průmyslových řešení spojujících takové oblasti, jako je internet věcí, automatizace, simulace či robotika. „Toto hnutí vzniklo asi před šesti sedmi lety. U nás se vždycky říkalo, že existují dvě

U nás se vždycky říkalo, že existují dvě průmyslové revoluce. Jedna spojená s parním strojem a druhá s počítačem. Němci ale rozlišují čtyři stadia.

vých řešení spojujících takové oblasti, jako je internet věcí, automatizace, simulace či robotika. „Toto hnutí vzniklo asi před šesti sedmi lety. U nás se vždycky říkalo, že existují dvě

průmyslové revoluce. Jedna spojená s parním strojem a druhá s počítačem. Němci ale rozlišují čtyři stadia vývoje průmyslu. Souhlasí s námi, že první byl parní stroj. Za druhou fází považují vývoj elektromotorů, za třetí počítače a za čtvrté stadium je považováno to, do kterého jsme se dostali nyní, čili použití teorie řízení, s uplatněním všech moderních nástrojů, jako jsou simulace, robotické systémy, internet věcí, prostě kybernetika a umělá inteligence,“ popsal Vavřín.

Podle něj zájem nastartovala investice německé vlády v podobě 750 tisíc euro na projekty, které lze řadit pod P4.0. „Finance mohou čerpat centra, týmy nebo skupiny vědců, kteří posouvají poznání vědy v oblastech jako automatizace, simulace, robotika atd. Dále jsou to podniky či týmy, které toto poznání uvádí do praxe, nápady realizují, a tím inovují průmysl. Problém je, že v Česku je to s P4.0 jako se sněžným mužem. Všichni o něm mluví, ale nikdo ho nikdy neviděl,“ zažertoval Vavřín. Oficiálních českých projektů je tak v této kategorii zatím velmi málo. Podle Petra Vavřína je ale jen otázkou času, než se inovacemi budou muset zabývat intenzivněji i střední a menší podniky.

V ten moment podle něj narazí na problém nedostatku odborníků. „Jeden z největších problémů je, že nemáme dostatek vzdělaných a kompetentních lidí, kteří by byli schopni změny

do firem přinášet a dohlížet na ně. A je věcí zejména technických vysokých škol, aby se

minimálně šest let. Vzali jsme proto to nejdůležitější, doplnili to o literaturu a připravili před-

V Česku je to s iniciativou Průmysl 4.0 jako se sněžným mužem. Všichni o něm mluví, ale nikdo ho nikdy neviděl.

podílely na zachování konkurenceschopnosti naší země,“ upozornil Vavřín.

Kromě toho, že se spolu s kolegy z VUT i dalších univerzit snaží dělat osvětu a vnést do celého tématu jednotné názvosloví a teze, připravil Petr Vavřín s dalšími odborníky dvousemestrální rekvalifikační kurz. „Než vychováte inženýra z tohoto oboru, trvá to

běžný plán toho, co všechno by měl absolvent tohoto kurzu znát. Dodneška ale nevíme, jaký by o to ve firmách byl zájem. Personální oddělení řady podniků si pravděpodobně ještě neuvědomují, že součástky si vždycky někde koupíte, ale odborníka ne,“ podotkl Vavřín s tím, že právě VUT má v Česku unikátní pozici díky koncentraci kvalitních odborníků z nejrůznějších odvětví průmyslu.

INZERCE

SUMMARY: Although not a graduate of BUT, Petr Vavřín has spent not less than fifty-five years at this university. This year, at the age of eighty, he decided to end most of his academic career. However, he is by no means intending to stay idle at home. If needed, he will continue to be a consultant of the University of the Third Age, which he helped establish, and of the Industry 4.0. initiative. This is how experts denote the set of activities and measures related to the advent and development of the internet of things, automation, and virtualization in industry. In Mr Vavřín's opinion, this initiative is lacking in unity and fresh graduates.

Pozor: Nový studijní a zkušební řád zavádí spoustu důležitých změn

Radana Kolčavová

Projít nástrahami vysokoškolského studia nemusí být zrovna snadné. Klíčovým dokumentem, kterým se musí řídit každý student brněnské techniky, je Studijní a zkušební řád VUT. Ten ale dozná od příštího akademického roku hned několika změn. Jak dlouho mohou studium prodlužovat? Kolik doktorandů může vést jeden školitel? A stačí, když má oponent mé práce jen bakalářský titul? Všechny povinnosti studentů shrnuje tento důležitý předpis, který od léta najdete v aktualizované podobě na webu VUT v sekci Studium – Studijní předpisy.

„Původní Studijní a zkušební řád VUT jsme museli aktualizovat kvůli novele vysokoškolského zákona. Při tvorbě nového řádu jsme vycházeli z nařízení vlády o standardech pro akreditace. Dokument tak nově zavádí například profesně a akademicky zaměřené studijní programy. Záleží na tom, zda daný program vychovává budoucího absolventa spíše prakticky, aby mohl vykonávat danou profesi, nebo zda je důraz kladen víc na teoretické znalosti, aby se dotyčný mohl případně zaměřit na tzv. tvůrčí činnost a případně akademickou dráhu,“ vysvětlil prorektor pro studium a záležitosti studentů Miroslav Doupovec.

Studenti, kteří musí v průběhu studia absolvovat povinnou praxi či odbornou stáž, ji mohou absolvovat i o prázdninách, nejen v době výuky či zkušebního období. S ohledem na zrušení původní dvojstupňové struktury program – obor zavádí studijní a zkušební řád tzv. specializace. Ty budou u nově akreditovaných

programů řešeny pomocí výběru skupiny povinně volitelných předmětů, z nichž si student musí vybrat. Ne všechny studijní programy budou ale děleny na dílčí specializace. Navíc platí, že stávající studijní programy dobehnou až do konce platnosti jejich akreditací v původní podobě.

Nově mají doktorandi, kteří neuspěli u zkoušky ani v opravném termínu, možnost zapsat si tentýž předmět znovu.

„Nově se v dokumentu objevuje termín tzv. maximální doba studia, přičemž jde o dvojnásobek standardní doby studia. Pokud tedy někdo studuje bakalářský program déle než 6 let, navazující magisterský víc jak 4 roky, nebo doktorské studium nedokončil ani po 8 letech, překročil tím maximální dobu studia, což znamená automatické ukončení. Výjimkou je pak bakalářské studium na Fakultě

stavební, které může být 4leté, takže na jeho absolvování má student maximálně 8 let,“ upozornil prorektor Doupovec. Studenti by si měli také hlídat, zda v předmětu, který si zapsali, není povinná účast na výuce. Opakovaná neomluvená neúčast v předmětu se sledovanou docházkou může být totiž také důvodem pro ukončení studia. Když se student nemůže výuky zúčastnit, omluví se přímo vyučujícímu nebo zkoušejícímu, případně prostřednictvím studijního oddělení. Pokud je důvodem absence zdravotní problém, je mu omluva uznána v případě doložení lékařské zprávy, která potvrdí dobu neschopnosti.

Když jde student na zkoušku či zápočet, neměl by zapomínat na ISIC kartu nebo občanku. Podle aktualizovaného řádu je totiž povinen na požádání předložit průkaz totožnosti nebo průkaz studenta, aby se při ověřování studijních výsledků prokázal učitel. Pokud to student odmítne, je to bráno

tak, že nevyhověl. S tím souvisí i to, že student má povinnost nahrát do informačního systému (IS) svoji aktuální průkazovou fotografii. Pokud ji v IS nemá, nemusí být připuštěn k některým formám výuky či ke zkouškám.

Dokument naopak potěší studenty kombinované či distanční formy studia. Pro ně mohou být termíny zkoušek vypisovány i v době výuky v průběhu semestru. Předpis také nově pamatuje na studenty-rodiče: studenti VUT mají právo požádat děkana fakulty o přerušení studia z důvodu těhotenství či rodičovství (i v případě, že jim bude svěřeno dítě do náhradní péče), přičemž doba přerušení z těchto důvodů se nezapočítává do celkové doby přerušení studia, podobně jako v případě vážných zdravotních důvodů.

Ani po ukončení zkušebního období nemá student ještě „padla“. Do sedmi dnů od konce zkušebního musí ověřit a potvrdit ve svém elektronickém výkazu o studiu své studijní výsledky. Když už se student dostane až do „cílové rovinky“ a píše závěrečnou bakalářskou nebo diplomovou práci, měl by vědět, že oponent jeho práce, kterého jmenuje vedoucí příslušného ústavu, musí být minimálně absolventem magisterského studijního programu. S titulem Bc. si tedy nevystačí.

Vedení VUT se snažilo při tvorbě nového studijního a zkušebního řádu myslet i na případy, kdy student ve své závěrečné práci přijde se zcela převratným nápadem, který má například potenciál na patent. Závěrečné práce totiž bývají standardně zveřejňovány prostřednictvím digitální knihovny VUT, pokud by ale takové „odtajnění“ mohlo být překážkou, je možné zveřejnění celé práce, nebo její části, odložit až na tři roky. Děkan příslušné fakulty pak po obhajobě zašle jeden výtisk takto „utajené“ práce na ministerstvo školství k archivaci. Pokud je zveřejnění práce, nebo její části, odloženo, musí se tato informace i s odůvodněním objevit v digitální knihovně. Tuto možnost odkladu zveřejnění mohou využít i studenti, kteří piší závěrečné práce na základě zadání konkrétní komerční firmy, jež by mohla požadovat odklad zveřejnění s ohledem na důvěrné informace uvedené v práci.

Pokud někdo studuje bakalářský program déle než 6 let nebo navazující magisterský víc jak 4 roky, znamená to automatické ukončení studia.

„V řádu se nově objevuje i článek o plagiátorství. Pokud má vedoucí práce důvodné podezření, že závěrečná práce je plagiátem, tj. část byla převzata

z cizí práce bez uvedení použitých zdrojů, uvede tuto skutečnost v posudku práce a navrhne děkanovi zahájení disciplinárního řízení. Příslušná komise pak vyměří studentovi sankci, kterou může být i vyloučení ze studia,“ varoval Doupovec. Opisovat přitom může student i sám od sebe. Stačí k tomu, aby opakovaně používal významně shodné části vlastní práce bez uvedení této skutečnosti. Pak se stává tzv. autoplagiátorem.

Některé změny se týkají i doktorandů. Ti mohou nově předkládat dizertační práce i v anglickém jazyce, aniž by jim to musel někdo schvalovat. „S ohledem na dlouhodobý záměr ministerstva školství a celoevropské vzdělávací trendy musíme nově po doktorandech požadovat, aby absolvovali část studia na zahraniční instituci, nebo se minimálně zúčastnili nějakého mezinárodního tvůrčího projektu s výsledky publikovanými nebo prezentovanými v zahraničí. To

bude klást zvýšené požadavky i na školitele a management fakult či vysokoškolských ústavů. Mezinárodní zkušenost totiž považujeme za velmi důležitou

součástí vzdělání doktorandů. Ministerstvo po vysokých školách požaduje, aby v příštích letech mělo 90 % absolventů doktorských programů zahraniční zkušenost, přičemž polovina z nich by měla vyjet za hranice minimálně na měsíc. Postupně tedy musíme přijímat kroky, které k tomuto cíli povedou,“ uvedl rektor VUT Petr Štěpánek.

Pedagogická praxe doktorandů by měla podle aktualizovaného

Jestliže student ve své závěrečné práci přijde s převratným nápadem, který má potenciál na patent, je možné zveřejnění práce odložit až na tři roky.

předpisu trvat 4 semestry v průměrném rozsahu čtyř hodin týdně. Nicméně studenti doktorských programů mají primárně individuální studijní plány a případně výjimky z pedagogické praxe jim může schválit vedoucí pracoviště po dohodě se školitelem. Studijní a zkušební řád VUT stanovuje omezení i pro zmiňované školitele, tj. vedoucí pracovníky doktorandů. Ti mohou současně školit nejvýše 7 doktorských studentů. Navýšení tohoto počtu povoluje školiteli pouze děkan fakulty s ohledem na výsledky studia doktorandů.

SUMMARY: It may not be that easy to avoid the pitfalls of university study. A key document that each student of Brno University of Technology should know is the BUT Study and Examination Rules. However, beginning in the coming academic year, it will see numerous changes. How long can a student study? How many doctoral students can one supervisor supervise? Is it legal if the reviewer of a student's degree project has just a Bachelor's degree? The answers to all such questions can be found in a document at the BUT website in the Study Rules section.

U dílčích a průběžných zkoušek doktorského studia se pak zavádí pouze dva klasifikační stupně: doktorand buď prospěl, nebo neprospěl. Důvodem zrušení složitější klasifikace je to, že v doktorském studiu se už nepočítá studijní průměr. Nově mají doktorandi, kteří neuspěli u zkoušky ani v opravném termínu, možnost zapsat si tentýž předmět znovu. „Starý řád uváděl možnost vykonat ještě druhou opravnou zkoušku před komisí, ale tento způsob řešení

se na ostatních vysokých školách téměř nevyskytuje, proto jsme se rozhodli přejít ke standardnímu systému ostatních škol a nabídnout doktorandům možnost opakovat předmět,“ dodal Doupovec.

Studijní a zkušební řád VUT zodpovídá všechny potenciální otázky studentů brněnské techniky na zhruba třiceti stranách. Pravidla a povinnosti studentů popisuje jasně a srozumitelně, proto by se do něj měli podívat všichni ti, kteří tápou. Ostatně, co je to 30 stránek oproti některým skriptům? ■

Jakub Kouřil: Vyjed'te do zahraničí a kamarády nechte doma!

Jakub Kouřil patří ke studentům, kteří si své vzdělání nedovedou představit bez zahraniční zkušenosti. Poté, co vystudoval bakaláře na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity, pokračoval ve studiu na Fakultě podnikatelské VUT, kterou si vybral právě kvůli možnosti zahraniční stáže v anglickém Nottinghamu. Na VUT spolupracuje s Odborem zahraničních vztahů na správě Facebooku Go International with BUT a na měsíčním Newsletteru. Právě prožívá přelomový rok – zhodnocuje své zkušenosti z Anglie, píše diplomku, chystá se na státnice, hledá si zaměstnání. A studentům VUT vzkazuje: Vyjed'te do zahraničí a kamarády nechte doma!

Jana Novotná
Foto Igor Šefr a archiv Jakuba Kouřila

S jakými představami jste šel na VUT? Byla Fakulta podnikatelská jasná volba?

Rozhodoval jsem se mezi více školami, kde budu pokračovat ve svém magisterském studiu, a podnikatelka mě oslovila hlavně možností studia v Anglii v rámci programu Joint Degree, který je vyučován v angličtině, a navíc jeho absolvování nabízí titul Master of Science. Zvažoval jsem i zahraniční univerzity, ale nakonec jsem zůstal v Brně a dnes jsem rád.

Obor, který na FP studujete, se vyučuje v angličtině?

Obor European Business and Finance se vyučuje v angličtině a zabývá se mezinárodním managementem obchodu, financemi, účetnictvím, mezinárodním marketingem a podobně. Je hodně zaměřený na evropské hospodářství a mezinárodní obchod.

Naplnilo studium na VUT vaše očekávání?

Řekl bych, že z větší části ano. V první řadě jsem očekával, že díky studiu v Anglii si zlepším angličtinu, a to se

Podnikatelská fakulta mě oslovila hlavně možností studia v Anglii.

splnilo. Anglické univerzity jsou ve světě dost vyhlášené a konkrétně Nottingham patří mezi nejlepší světové univerzity zaměřené na byznys, takže jsem doufal, že si rozšířím odborné znalosti, což se také splnilo. Co se týká výuky na FP, některé věci se už na magisterském studiu trochu opakují. Teď se například snažím profilovat ve světě korporátních financí a v tomto směru si musím doplňovat informace sám.

Jak probíhala výuka v Nottinghamu?

Výuka je tam hodně intenzivní a úplně jinak koncipovaná a úplně jinak koncipovaná než u nás. Po studentech se nevyžaduje, aby se biflovali, ale spíše aby pracovali s informacemi a hlavně, s ohledem na dnešní dobu dezinformací, byli schopni kriticky myslet a informace vyhodnocovat. Výuka probíhá spíše formou diskusí a cvičení na dané téma. V našem oboru nás bylo ve skupině od patnácti do třiceti lidí, takže výuka byla hodně intenzivní a díky tomu docházelo i k dobré interakci vyučujících se studenty. V Nottinghamu jsou špičkoví odborníci, učebny vybavené špičkovými technologiemi, skvěle vybavené zázemí, knihovny a podobně, což je jistě ovlivněno i tím, že studium je placené.

Měli jste ve skupině studenty z celé Evropy?

Skupiny se sestavují tak, aby v nich byli studenti z co nejvíce zemí. Tím se zvyšuje efekt výuky, protože nastává i interakce mezi jednotlivými kulturami a je zajímavé porovnávat mentalitu

různých národností. Určitě je ale studium pro různé účastníky různě přínosné. Někdo jen poslouchá a je rád, že rozumí, někdo jiný se aktivně zapojuje. Já osobně jsem se zapojoval do různých debatních kroužků, kde jsem měl možnost poznat vedle Angličanů studenty nejen z Evropy, ale i z Asie a Afriky. Anglické univerzity nabízejí navíc zahraničním účastníkům možnost stát se členy různých sportovních klubů nebo

zájmových spolků... je toho opravdu hodně, z čeho si může student vybrat pro své volnočasové aktivity.

Co na anglickém pobytu oceňujete nejvíce?

Byla to pro mě zřejmě nejlepší část magisterského studia. Hodně mě bavilo diskutovat ve skupině na různá témata. Když viděl vyučující zájem ze strany studenta, více ho zapojoval, ale je fakt, že když byl někdo méně aktivní, lektorů ho zase vyvolávali, takže prostor dostali všichni. Celkově jsem si to hodně užíval. Před odjezdem do Nottinghamu jsem vedle studia ještě podnikal, takže potom v Anglii jsem měl veškerý čas vyhrazený jen pro studium a koníčky a dost jsem si toho všeho vážil. Navíc mě hodně bavila interakce v angličtině. Nikdy mně totiž moc nešly jazyky, ale rozhodl jsem se, že s tím zabuju, protože jsem se hlásil i na zahraniční univerzity. I když jsem byl přijat na více škol, zůstal jsem nakonec v Brně, ale o to víc mě pak bavilo používat angličtinu v praxi. Dnes už nemám problém ani s odbornou angličtinou, ale vím, že aby byla kvalita vyjadřování na výši, je třeba se posouvat pořád dál.

Je ze studia v Nottinghamu nějaký výstup?

Ano. Po návratu domů jsme měli vypracovat eseje na různá témata, většinou dost odborná, a myslím, že ve svém důsledku nám to dalo víc než třeba příprava na zkoušku. Museli jsme pracovat s nejrůznějšími informacemi z různých zdrojů, na základě nich jsme zformulovali nějaký názor a ten jsme pak v rámci eseje prezentovali. Témat bylo víc a někdy jsem musel řešit i věci, kterým jsem

nerozuměl ani v češtině, takže jsem si to musel nastudovat. Člověk se tak přesvědčil, že když dostane náročnou komplexní otázku, je schopen ji vyřešit, což považuji možná za největší přínos. Ale s tím jsem se setkal už na Erasmu...

V Nottinghamu výuka probíhá spíše formou diskusí a cvičení na dané téma.

Kde jste byl?

Na bakalářském studiu jsem byl v Trentu a studium probíhalo v italštině. Tam jsem se poprvé přesvědčil, že všechno je možné. Já jsem z italštiny maturoval, takže jsem se nebál a pořád jsem mluvil. Ale na přednáškách jsem moc nerozuměl, a když došlo na zkoušku, dokonce jsem přemýšlel, že budu muset začít chodit na brigádu, abych splatil grant. Nakonec jsem zkoušku složil a došel jsem k poznání, že když člověk opravdu chce, dokáže všechno, záleží jenom na množství investovaného úsilí. Každopádně Erasmus v Itálii byl pro mě důležitý zlom. Po něm jsem začal být aktivnější a více se zajímat o svou budoucnost. Na univerzitě v Anglii panuje mezinárodní atmosféra, všichni jsou otevření, s komunikací nemají problém, takže i já jsem se tam maximálně zapojoval do společenského života v rámci různých studentských spolků. Musím říct, že kontakty, které člověk jednou získá, ho pak dál provázejí a jsou velmi užitečné.

Jak vidíte svou budoucnost?

Jsem v pátém ročníku, dopisuju diplomku, hledám si

zaměstnání, budu se připravovat na státnice. Jeden den v týdnu se vždycky věnuji hledání práce a čtyři dny píšu diplomku, i když někdy se stane, že je to naopak, protože se připravuji na nějaký pohovor, musím napsat životopis nebo motivační dopis. To zabírá spoustu času, i když si říkám, že to všechno mě obohacuje.

Takže byste se chtěl zaměstnat hned po státnicích?

Já bych se chtěl zaměstnat nejraději hned. Já chci všechno hned. Nemám potřebu si po státnicích nějak užívat, to dělají všichni... Já si život užívám tím, co právě dělám. Když mám delší dobu volno, jsem z toho vyřízený, potřebuji vyvíjet nějakou aktivitu.

Na jakém místě byste se ideálně viděl?

Chtěl bych se nějakou dobu zabývat transakčním poradenstvím firem, nasbírat potřebné zkušenosti a potom zamířit do nějaké investiční společnosti v ČR nebo v zahraničí a fungovat v ní ve vrcholovém managementu. Kdyby to bylo v zahraničí, po návratu domů bych cestoval nebo podnikal, otevřel bych si třeba kavárnu. Víím, kam jdu, a uvidíme, kam dojdu...

Ve spolupráci s Odborem zahraničních vztahů na VUT nabízíte možnosti zahraničního studia a stáží. Využívají podle vás studenti VUT naplno možnosti vycestovat do zahraničí?

Neznám přesné statistiky, ale

spíše pocitově si myslím, že toho studenti zas tak moc nevyužívají. Přitom například projekt Go International with BUT nabízí opravdu skvělé možnosti, sám jsem byl překvapen. Navíc je tam vysoká pravděpodobnost, že většinou studentů se podaří vycestovat, kam budou chtít, včetně dosti atraktivních míst v Americe a Asii.

Čím jsou zahraniční pobyty nejvíce přínosné?

Student přijede a všechno je tam pro něj připravené, ze všech stran mu nabízejí spoustu příležitostí poznávání a nových setkání. Největším přínosem je určitě zdokonalení v jazyce, ale pobyt v zahraničí zvýší i vaši zodpovědnost a změna prostředí vám dá nové

impulzy a změni váš pohled na svět. Uvědomíte si, jak jsou jednotlivé národnosti odlišné, jak různě smýšlí. Rozhodně nechci generalizovat nebo vytvářet stereotypy, ale zahraniční zkušenost vás naučí, jak s kterou národností komunikovat. Navíc lépe poznáte i sám sebe – čeho jste schopen, jaké máte limity. V běžném životě musíte řešit věci, které jste dříve neřešili, já jsem se například v Itálii naučil vařit. A ještě jedna důležitá věc – teprve po návratu domů jsem si uvědomil, co pro mě znamená Brno.

Co byste doporučil studentům, kteří se chystají vycestovat?

Abyste vyjeli sami a nedomlouvali se s kamarády – dá jim to daleko víc! Jen tak jsou nuceni se sami integrovat v neznámém prostředí, poznat nové lidi a stát se členy nové komunity. ■

SUMMARY: Jakub Kouřil is one of the students who cannot imagine their education without foreign experience. Receiving Bachelor's degree from Mendel University, he continued his studies at the BUT Faculty of Business and Management, which he chose exactly because he could study at Nottingham in the United Kingdom for some time. He also cooperates with the department of international relations at BUT being in the middle of events right now – building on his English experience, writing a degree project, preparing for final exams, and looking for a job. This is his message to BUT students: Travel abroad and leave your friends at home!

KRÁTKÉ ZPRÁVY

VÝROČÍ

Foto Archiv VUT v Brně

Archiv VUT v Brně slaví 25 let

Ačkoli první zmínky o archivu na české technice v Brně jsou doloženy už z roku 1928, oficiálně bylo toto pracoviště na VUT v Brně zřízeno se souhlasem Archivní správy MV ČR jako archiv zvláštního významu rozhodnutím rektora k 1. březnu 1992. S jeho historií je neoddelitelně spjata Renata Krejčí, která zde více než čtvrtstoletí působila – nejprve jako archivářka, později jako jeho vedoucí. Letos v dubnu odešla do zasluženého důchodu a na její místo nastoupila současná zaměstnankyně Jana Dobšíčková.

U příležitosti 25. výročí se Archiv zájemcům z řad studentů, zaměstnanců i široké veřejnosti otevřel 8. června 2017. Jako každoročně se tak připojil k oslavám Mezinárodního dne archivů. Zaměstnanci Archivu připravili výstavu s přednáškou věnovanou bývalému rektorovi a profesoru vodního hospodářství Vilibaldovi Bezdíčkovi. Poté si zájemci mohli prohlédnout celou budovu archivu včetně depozitářů, pořádacích místností a dalších prostor, do kterých se badatel běžně nedostane. Pamětníci si tak mohli připomenout místa, kde možná dříve obědvali, neboť archiv se od roku 2009 nachází v moderně rekonstruované budově bývalé menzy na Klatovské 18a.

Alžběta Blatná

ÚSPĚCH

Pneumobil z FSI se poprvé probojoval mezi desítku nejlepších týmů v Evropě

První velký mezinárodní úspěch zaznamenal tým Pneumobil Racing Team Brno z VUT v Brně na studentských závodech v maďarském Egeru. S vozítkem Javelin, které jezdí na stlačený vzduch, se poprvé probojoval do první desítky v ostré konkurenci 38 univerzitních týmů ze šesti zemí. Brněnský tým byl přitom jediným zástupcem České republiky.

Tým z Brna se umístil ve všech disciplínách v první desítce. Nejlepší hodnocení získal v kategorii maximální rychlost. Vozítko Javelin vyvinulo rychlost 42,4 km/h a to týmu vyneslo celkové 4. místo. Výrazné zrychlení dosáhli studenti díky tomu, že využitím pokročilých materiálů a optimalizačních metod pneumobil odlehčili. V disciplíně akcelerace a v časovém závodě obsadil Javelin 7. místo, v disciplíně zaměřené na maximální dojezd pak 9. místo.

Tým pneumobilu tvoří 15 studentů navazujícího magisterského studia z Ústavu konstruování FSI. Do projektu je možné se zapojit v kterémkoliv ročníku a vítání jsou i studenti jiných fakult VUT. V letošním roce se do týmu zapojil například student Fakulty informačních technologií, který navrhl a vytvořil řídicí jednotku.

(red)

Ředitel CISCO: Některé zkoušky už člověk opakovat nechce, ale je dobře, že jsou

Absolvent VUT Michal Stachník tíhnul k počítačům už od první třídy na základní škole. Přestože chtěl být vědcem, osud to chtěl jinak a zavál ho do korporátních společností. Dnes je ředitelem jedné z největších IT společností pro Českou republiku a Slovensko CISCO, která se zaměřuje na síťové prvky. Zeptali jsme se ho, jaká byla jeho cesta od studií až po takto vysoký post.

Petra Kuklová
Foto archiv CISCO ČR

Na VUT jste absolvoval obor Počítačové vědy na tehdejší Fakultě elektrotechniky a informatiky. Proč jste se rozhodl zrovna pro něj?

Oba mí rodiče vystudovali technické obory, navíc na VUT. Do dneška si vzpomínám na hezkou příhodu, kdy měl tatínek v práci akci, kterou bychom dnešní terminologií mohli nazvat pracovní teambuilding s rodinami, a jeho šéf tam měl počítač ZX Spectrum. No, a aby od nás měli klid, tak nás, děti, za něj posadili. To jsem byl přibližně v první třídě a zanechalo to ve mně takový dojem, že to nastartovalo moji dráhu. Od 14 let jsem už programoval, takže vlastně nebylo jiné volby. Navíc jsem rodákem z Brna, tudíž bylo naprosto jasné, že půjdu na VUT.

Takže programátorem jste chtěl být už od malička?

Vůbec ne. Od dětství jsem měl naivní představu, že bych chtěl být vědcem a že budu nad něčím bádát. A paradoxně, když jsem byl na vysoké škole, založil jsem si vlastní firmu, a to úplně

obrátilo moji kariéru jiným směrem, tedy k byznysu.

Měl jste titul z VUT i vlastní firmu, co bylo dál?

Díky tomu, že jsem vedl malou firmu o osmi lidech, tak mě jednou oslovil kamarád, který nastoupil do společnosti Sun Microsystems, jestli bych u nich nechtěl pracovat. A mně to přišlo jako geniální nápad, protože jsem mohl načerpat zkušenosti. Říkal jsem si, že by to mohla být dobrá stáž na tři měsíce, podívám se, jak to chodí jinde, a pak uvidím. A tak jako všechny dočasné věci bývají nejstabilnější, tak to totálně obrátilo mé směřování a začal jsem tím svoji korporátní kariéru. Ze Sunu jsem šel do IBM, Symantecu a VMWare a pak přišla nabídka z CISCO, která se neodmítá. Po mnohokolovém výběrovém řízení jsem zakotvil právě tady.

Firma, kterou jste založil, ještě funguje?

Už ne, ale jsem za tu příležitost vděčný. V malé společnosti máte na starosti vše od toaletního papíru přes strategii, účetnictví, HR až po prodej.

Zkrátka úplně všechno. Je to škola byznysu, která mě naučila obrovské pokoře a zodpovědnosti.

Uvažujete o tom, že byste v budoucnu ještě rozjel vlastní byznys?

Přiznávám, že se mi to honí hlavou. Ale už nemám takovou energii jako ve dvaceti letech. Na druhou stranu už má člověk nějaké zkušenosti. Otázka je být ve správný okamžik na správném místě a mít ten správný nápad, a na tento trojbod zatím čekám.

Co je hnacím motorem vaší práce?

Možnost tvořit. I v byznysu. Možnost dát tomu nějaký svůj otisk, jak bude firma fungovat na daném trhu, jak bude vnímána, jestli se jí podaří něco změnit. Až se jednoho dne ohlédnu zpátky, tak chci za sebou vidět nějaký výsledek. To je to, co mě láká. A určitě kolektiv. To je jednoznačně věc, kde člověk může také zanechat svůj otisk. Mně se velmi těžko odcházelo z předchozí práce,

protože mě tam držel právě kolektiv. Ale tady jsem našel svoji novou rodinu.

Na co jste nejvíce hrdý?

Asi na to, že jsem schopný poskládat týmy, že se snažím udělat firmu vnitřně silnou, semknout se. Tomuhle konceptu věřím a několikrát za sebou se mi to podařilo. A jsem pyšný na to, že se povedlo přebudovat dnešní datová centra v Česku. Ale že bych měl nějaký piedestal, to ne. Já víc věřím na malá štěstí. Máme tendenci čekat na něco zásadního, ale ve skutečnosti se život skládá z malých radostí a v byznysu je to podobné. Člověk se musí dívat spíše na jednotlivé korálky, které se pospojují, než na to, že na konci je obrovský pomník. Já nehledám veliký pomník na konci, ale spíše ty

korálky. Za co jsem opravdu rád, to je podpora Konta Bariéry a Klokánku a spolupráce s nimi. Na podzim jsme namísto tradičního teambuildingu věnovali odpoledne dětem z Klokánku. Pouštěli jsme s nimi draky. Měl jsem se reakcí lidí i dětí. Ale byl to naopak jeden z nejsilnějších momentů, kdy i ti největší cynici říkali, že si ty děti vezmou na víkend. Všem docvaklo, že naše každodenní pracovní starosti se vůbec nedají srovnávat s problémy těchto dětí a jejich rodin. To vás nabije a posune.

Co vás na vaší práci baví?

Práce s lidmi. To je to nejdůležitější a pro mě i to nejzajímavější. Asi nikdo se netěší do práce k té administrativě. Já se těším do práce za lidmi. A tady v CISCO jsem obklopen

extrémně chytrými a pracovními lidmi. Máme tady špičkový orchestr, se kterým se dají dělat ohromné věci, to je paráda.

Co vás momentálně nejvíce zaměstnává?

Naším největším projektem je digitalizace České republiky. Podařilo se nám připravit pár konceptů digitální mapy. Snažíme se vymyslet, jak působit ve školství, jak digitalizovat agendy státní správy, jak otáčet společnost, a to je i pro 300 lidí, kteří v CISCO ČR pracují, obrovský úkol.

Když se za svým studiem na VUT ohlédnete, v čem vidíte jeho největší přínos?

Určitě mi dalo znalost principů a klíčových věcí, díky nimž mám pevnou půdu pod nohama. Znalost základních věcí vám

dává určitý rámec, který vás ukotví. A samozřejmě spoustu krásných a nezapomenutelných vzpomínek. Samozřejmě jsou některé zkoušky, které už člověk v životě opakovat nechce. Ale je dobře, že jsou. Život vás pak postaví před podobné zkoušky, jen o nich nevíte. Na škole jste znali datum a věděli, z čeho čerpat, to byla výhoda. To je to, co vám škola může dát. ■

Kdo je Michal Stachník

- Absolvent Fakulty elektrotechniky a informatiky VUT v Brně
- Generální ředitel společnosti CISCO Česká republika
- Fotí umělecké fotografie
- Je mu 44 let
- Je ženatý a má dvě děti

SUMMARY: Dreaming of becoming a scientist, Michal Stachník, a graduate from the former BUT faculty of electrical engineering and computer science, was enthusiastic about computers already in the elementary school. The fate, however, had it differently, steering his career in the direction of corporate companies. Today, he is the director of one of the largest IT companies for the Czech Republic CISCO specializing in network elements. Currently, digitizing the Czech Republic is its largest project. It also makes every effort to extend its activities in education, to devise the correct way of digitizing the public administration tasks, steering society, which is a huge task even for CISCO's 300 employees.

Král Majálesu: Výhodou VUT jsou dobré vztahy mezi fakultami

Titul Krále Majálesu se podařilo letos získat Jaroslavu Listovi z Fakulty strojího inženýrství VUT. Brněnská technika tak kraluje již čtvrtý rok v řadě. Podle nově zvoleného krále je to především díky soudržnosti fakult a mezifakultní spolupráci. Během svého kralování plánuje prosadit delší otevírací dobu v knihovně, možnost půjčování kol v rámci brněnského technologického parku a podílet se i na budování studentského klubu.

Zuzana Pospíšilová
Foto Petr Chalupa a Igor Šeřfr

Co si myslíte, že nakonec při volbě rozhodlo ve váš úspěch?

Určitě to nebyla jedna věc. V podstatě to byl výsledek práce celého týmu. Já jsem byl nejvíc vidět, ale za veškerými kroky stáli i jiní lidé. Podařilo se nám propojit fakulty, takže se v podstatě všechny nějakým způsobem zapojily a měly svůj úkol.

A o kolika lidech přibližně mluvíme?

Hlavní jádro má asi osm členů, ale pokud mluvíme o celém týmu, tak je to asi dvacet lidí.

Jak zpětně hodnotíte letošní konkurenci z jiných univerzit?

Letos to už bylo hodně vyhraněné, protože VUT vyhrálo počtvrté v řadě. Tím pádem nás samozřejmě nikdo nechtěl

nechat vyhrát. Ostatní byli letos opravdu dobří. Museli jsme se snažit a odvést kus práce, abychom titul obhájili. Určitě bych neřekl, že bylo jasné, že to vyhraje. Do poslední chvíle jsme čekali, jak to dopadne.

Čím to je, že VUT už několik let vítězí? Právě tím týmem?

Tím to asi nebude, protože

letos byl v podstatě úplně jiný než vloni. Velkou výhodou ale je, že řada fakult je v technologickém parku, takže jsme pohromadě. Věci se pak lépe domlouvají a spolupráce je snazší. Ve srovnání s jinými univerzitami fakulta VUT drží hodně při sobě. Lidé z každé fakulty rozumí něčemu jinému, a když se spojíme, tak vznikají skvělé projekty.

I přes veškeré informace, které jste o volbě a o Majálesu měl, bylo něco, co vás nakonec překvapilo?

Bylo to vůbec poprvé, co jsem na Majálesu byl, takže jsem byl trochu překvapený ze všeho. Ale informace jsme dostali poměrně podrobně a dlouho dopředu, takže se nestalo, že by mě něco vyloženě zaskočilo. Disciplínu, v níž jsme soutěžili,

jsme se ale dozvěděli až na pódiu.

Změnilo se teď pro vás něco? Poznávají vás například lidé?

Stalo se mi, že mě lidé na ulici poznali, ale jinak je vše při starém. Zkoušky musím dělat jako ostatní a rohlíky kvůli tomu taky levnější nejsou.

Kandidoval byste znovu, kdyby byla ta možnost?

Spíš bych dal prostor někomu novému. Byla to skvělá zkušenost, ale zabere to hodně času a jednou to asi stačí.

Vytyčil jste si několik bodů, které chcete v roli krále pomoci uskutečnit. Co je tedy to hlavní, na co se teď zaměříte?

Hlavním bodem se nakonec stal projekt Studentské Brno, který hodnotí primátor. Snažíme se zasadit o změnu otevírací doby v Moravské zemské knihovně v Brně. Mně samotnému se například lépe pracuje v noci a kolikrát jsem se do knihovny dostal až navečer, ale jen co

Od příštího semestru spouštíme s kamarádem diskusní klub na VUT.

jsem se pustil do práce, už zavírali. Chceme proto prosadit to, co již lepší zahraniční univerzity mají, tedy mít možnost studovat v knihovnách i večer či o víkendech. Když jsme předběžně zjišťovali, jaký by byl o takovou službu zájem, tak se to mezi studenty setkalo s hodně velkou podporou a pozitivními ohlasy.

Jak teď, po vašem zvolení, bude projekt pokračovat?

Má to několik fází. Nejprve musíme dát dohromady zpětnou vazbu od studentů, následně by se měla spustit rozšířená otevírací doba, ideálně do půlnoci. Pokud by se to osvědčilo, tak by se nakonec mělo přejít na celodenní provoz.

Měli jste možnost mluvit o tom i s vedením knihovny?

Funguje to tak, že jsme navrhli projekt, který se předložil primátorovi, a případnou realizaci

zajišťuje spolek Studentské Brno. My máme ale možnost se do organizace za VUT zapojit a pomoci projekt prosadit, což také momentálně plánujeme. Na schůzku se Studentským Brnem se chystáme, jakmile se vyřeší personální změny, protože zástupci VUT se zrovna teď budou měnit.

A o jakém časovém horizontu mluvíme, pokud by se podařilo projekt prosadit?

Hodně optimistický odhad je, že by delší otevírací doby mohly být už od příštího semestru, ale asi to bude na delší jednání.

Chceme prosadit to, co již lepší zahraniční univerzity mají, a sice možnost studovat v knihovnách i večer a o víkendech.

Co dalšího plánujete kromě projektu knihoven?

Rádi bychom domluvili například spolupráci s organizací Rekola, která umožňuje půjčování jízdních kol ve městě. Chceme několik kol dostat i do technologického parku. Studenti a zaměstnanci by tak měli možnost

rychle se přemísťovat v areálu. Spolupodílím se i na projektu, který se ve spolupráci s ředitelkou Kolejů a menz VUT zaměřuje na obnovení studentského klubu v technologickém parku. Jsem do toho zapojený ještě s jedním kolegou z FSI a ve spolupráci s průmyslovým designem navrhujeme osvětlení. Od příštího semestru spouštíme s kamarádem diskusní klub na VUT. Na fakultě nám to trochu chybí, protože ovládáme technické věci, ale neumíme je prodat. Přitom se schopnost dobré prezentace dá nacvičit.

A má v rámci všech těchto projektů slovo krále nějakou váhu?

Samozřejmě je celá volba spíše takový zábavný prvek, ale ze své pozice můžu na některá témata upozornit nebo podpořit jejich propagaci. Že bych teď byl ale něco jako studentský

ombudsman, tak to určitě ne. Král Majálesu v podstatě žádné pravomoci nemá. I proto se plánuju zapojit více na akademické půdě a rád bych za FSI kandidoval do akademického senátu. Teď se ale hlavně těším na prázdniny, protože poslední tři měsíce byly dost náročné.

Máte něco konkrétního v plánu?

Chci hlavně odpočívat a zvažuju, že bych se podíval do Austrálie, kde už jsem několikrát byl, takže tam mám trochu zázemí. ■

SUMMARY: The king of this year's Majáles festival is Jaroslav List from the BUT Faculty of Mechanical Engineering. This is the fourth king from BUT in succession. The reason, according to the new king, is the way the university faculties stick together and cooperate. The programme that Mr List would like to carry through during his reign includes extending the office hours of the library, having bikes rented in the Brno technology park as well as helping to build a student club.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

KONFERENCE

Foto Martin Stráka, FEKT VUT v Brně

Student EEICT 2017

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií VUT uspořádala koncem dubna již 23. ročník konference a soutěže studentské tvůrčí činnosti STUDENT EEICT 2017. Soutěže se každoročně účastní studenti ze všech ročníků bakalářského, magisterského i doktorského studia, ale nechybí ani kategorie pro středoškoláky.

Letos bylo přihlášeno 174 příspěvků z oblasti elektrotechniky, komunikační techniky, informatiky a výpočetní techniky. Základním cílem soutěže je podpořit technickou tvůrčí činnost studentů a naučit je prezentovat svou práci před odbornou komisí. Řada soutěžících prezentuje také své rozpracované bakalářské, diplomové nebo disertační práce, čímž mohou získat cenné podněty pro zdokonalení.

Odborné komise jsou složeny ze zástupců sponzorujících firem a z akademických pracovníků univerzity. Autoři vítězných projektů v jednotlivých kategoriích získávají stipendia, zajímavá řešení oceňují sponzorské firmy hodnotnými dary. V den konání finále EEICT mohou studenti navštívit stánky firem na tradičním veletrhu pracovních příležitostí perFEKT JobFair.

(red)

SOUTĚŽ

Národní cena za studentský design vyhlášena

Studenti designérských a příbuzných oborů mají možnost zúčastnit soutěže Národní cena za studentský design 2017 a přihlásit jakoukoliv práci, která vznikla po 1. lednu 2015 a spadá do širokého spektra produktového či industriálního designu. Studentské návrhy se mohou pohybovat v oblasti nábytku, interiérových doplňků, skla, keramiky, svítidel, stolovacích prvků a nádobí, ale i strojního zařízení, přístrojů, nářadí, zdravotnické techniky, transportního či industriálního designu, zemědělské techniky, městského mobiliáře, textilního a oděvního designu, obuvi, doplňků a šperků, sportovních potřeb, hraček a didaktických potřeb, oblasti hobby, řešení obalů s důrazem na konstrukci nebo například řešení soukromých i veřejných interiérů.

Přihlášky je možné podávat on-line na webu soutěže do 25. června 2017. Soutěž je anonymní, práce budou hodnoceny třemi nezávislými porotami. V případě jakýchkoli dotazů nebo problémů kontaktujte organizátory na info@designcabinet.cz.

<http://www.studentskydesign.cz>

(red)

VÍTE, ŽE...

Foto Igor Šafr

FAST hostila finále šachové extraligy

Fakulta stavební VUT hostila o víkendu na přelomu března a dubna finálové trojkolo šachové Extraligy 2016/2017. Do Brna zavítali šachisté z Indie, Arménie, Ukrajiny nebo Ruska. Vítězem se nakonec stalo šachové družstvo z Nového Boru.

Třídenní klání se uskutečnilo jak v historické aule s kapacitou 150 míst, tak i v sále ve 4. patře budovy na Veveří. Komentovaný on-line přenos bylo možné sledovat v učebně ve 3. patře s kapacitou 60 míst. Akci pořádal Chess Team Brno, Fakulta stavební VUT v Brně a Šachový svaz České republiky.

(red)

Jaroslav Juřica mezi uměním a průmyslovým designem

Jana Novotná
Foto archiv Jaroslava Juřici

Ačkoliv Jaroslav Juřica (36) nastoupil na Fakultu výtvarných umění VUT jako student produktového designu, školu opouštěl jako absolvent ateliéru sochařství. Mezitím si ovšem stačil ve Švédsku pořídit titul Master of Industrial Design. Už za studia jako by balancoval mezi průmyslovým designem a uměním a totéž dělá i ve své profesi. V jeho portfoliu najdeme koloběžku pro dospělé, oceněnou vloni prestižní cenou Red Dot za průmyslový design, ale i kubistické šachy v limitované edici, které v sobě nezapřou ruku sochaře.

Cesta Jaroslava Juřici za designem začala na střední nábytkářské škole v Bystřici pod Hostýnem, kde začínal jako učeň na truhlářině, ale odcházel s maturitním vysvědčením z oboru umělecko-řemeslné zpracování dřeva. Bavilo ho hrát si se dřevem, dělat intarzie, a tak po maturitě začali se spolužákem pomýšlet na design. Nejkratší cesta vedla do Brna, a protože se napoprvé na produktový design na FaVU nedostal, začal studovat

VOŠ restaurátorskou. „Chtěl jsem hlavně zůstat u zdroje,“ vysvětluje Jaroslav Juřica. „Začal jsem chodit do Design centra ČR (instituce pod MPO zřízená na podporu rozvoje designu, pozn. redakce), což byla má první spojka s vesmírem. Tam jsem si půjčoval odborné časopisy a snažil se nastudovat co nejvíc o průmyslovém designu.“

Ze dne na den pak Jaroslav opustil restaurátorskou školu. Už věděl, že nábytek nechce restaurovat – potřeboval ho navrhnout. Ještě si odbyl civilní službu v Rousínově, kde měl k dispozici dílny a mohl si dělat modýlky, ale zároveň už navštěvoval kurzy kreslení a chystal se na zkoušky na FaVU. Když se pak v Design centru dozvěděl o soutěži Mladý obal, přihlásil se do kategorie mladí designéři do 30 let a se svou krabičkou na golfové míčky zvítězil (2001). „To mi pak pomohlo i u přijímaček na VUT. Navíc jsem dostal finanční odměnu, koupil jsem si první počítač, začal dělat 3D vizualizace,“ vzpomíná designér na svůj rozjezd.

Ještě za studia produktového designu u Zdeňka Zdařila získal v soutěži CityPoint zvláštní cenu poroty za betonovou lavičku (2005), která se vyrábí dodnes. Bakalářské studium ale nakonec paradoxně dokončil u Michala Gabriela. Jako závěrečnou práci řešil dětské hřiště a to svým charakterem začalo postupně inklinovat spíše k soše než k designu. Díky zkušenosti na sochařině si mnohé ujasnil. „Pořád jsem

mluvil o uživateli a Michal Gabriel se se mnou přel, že socha nemá uživatele, ale diváka. Tím jsem si zformoval myšlenky a ujasnil pojmy.“

V mladém tvůrci postupně sílila potřeba dát vždy věcem nějakou funkci. Dodnes však občas naráží na nepoučené klienty, kterým jde jen o to, aby věc dobře vypadala. „Když se ptám, co když to nebude fungovat, stane se, že klient

reddot award 2016
winner

odpoví, to nevádí, to je design. To mě naprosto vytáčí!“ rozhořčuje se designér. S úsměvem vzpomíná, jak si na škole představovali, že s designem to časem bude jako s hudbou. Jako má někdo rád Bowieho a jiný Vondráčkovou, tak v designu si někdo bude kupovat Starcka a jiný Karima Rashida. „To se týkalo autorského designu. A vedle něho je tu ten ‚hardcore‘ průmyslový design, který je sice více anonymní, ale zato sofistikovanější,“ vysvětluje Jaroslav Juřica.

V pohledu na design ho silně ovlivnila švédská zkušenost. Na radu designéra Jana Čtvrtníka se přihlásil na School of Industrial Design v Lundu a uspěl. Následovaly dva roky (2008–2009) zakončené získáním magisterského titulu, které se zcela lišily od toho, co zažil na VUT. „Ve Švédsku byl úplně odlišný přístup ve výuce designu, hodně pragmatický a disciplinovaný, se spoustou analy-

Na škole si představovali, že s designem to bude jako s hudbou – že jako někdo má rád Bowieho a jiný Vondráčkovou, tak někdo si bude kupovat Starcka a jiný Karima Rashida.

tických předmětů a rešerší,“ vzpomíná úspěšný absolvent na zahraniční studia, jejichž součástí byla i půlroční stáž v holandském studiu Demakersvan – Dutch Design House. Po návratu ze Švédska vedly jeho kroky znovu do ateliéru sochy na FaVU.

„Když jsem byl ve Švédsku, začal Michal Gabriel na FaVU budovat 3D studio, což mě

zajímalo, a navíc jsem u něj měl rozdělanou práci. Chtěl jsem se seznámit s novými technologiemi, a tak jsem se rozhodl dokončit studium tam. 3D tisk byl tenkrát mnohem

dražší než dnes, ale kupodivu vycházel pořád levněji než ve Švédsku a atmosféra zde byla hodně experimentální a nadšená,“ vysvětluje Jaroslav, který pomocí 3D technologie vytvořil i svou diplomovou práci nazvanou Vnitřní vesmír, za niž získal Cenu rektora (2010).

Záhy po škole zaznamenal mladý designér výrazný

úspěch, který mu přinesla Židle 002. Práce vznikla u příležitosti 150 let společnosti TON a svému tvůrci přinesla ocenění v Interior Innovation Award (2012) a nominace v German Design Award (2012) a Czech Grand Design (2011). Juřica zde propojil prověřenou technologii ohýbání dřeva s novým tvarovým řešením, přičemž počet komponentů minimalizoval na tři – sedák a dva identické kusy ohýbaného dřeva. Výsledek působí na oko lehce, je za ním však zdlouhavá práce. „Tvůrčí proces má vždycky několik fází a jednou z nich je i okamžik zoufalství a skepse, ale i to patří k věci,“ žertuje tvůrce.

Kdo by si myslel, že oceněná židle přinesla úspěšnému designérovi automaticky další práci, byl by zklamán. Nábytek stále tvoří velkou část jeho práce, ale dnes spíše díky

firmě Jelínek, která ho oslovila, když pro svůj program hledala mladou krev. Novou vlajkovou loď společnosti se stala ložnice LaVista, která získala na Designbloku 2014 Cenu šéfredaktorů a odstartovala úspěšnou spolupráci, která stále trvá. „S nábytkem jsem vyrostl, takže by se dalo říct, že mi jde. Ale na druhé straně mě baví rozmanitost projektů, která se mi postupně nabaluje, a člověk tak nedělá pořád dokola jednu a tu samou práci. Vždycky přijde zase něco nového,“ říká designér, jehož portfolio je opravdu pestré.

Kromě školních prací a nábytku zde najdete například interaktivní obal na CD, vystřihovánku Rubikon, která se po slepení stane funkční kamerou obscurou, ale i nářadový úložný systém pro geologické průzkumy Měsíce, který vznikl v rámci programu

NASA S.T.A.R., nebo Cihlu + 20% EXTRA z edice Absurdní produkty, která je reakcí na obchodní strategii bonusů. Do kategorie umění lze směle zařadit šperkovnici, která překvapivě propojuje tak nesourodé materiály, jako je ohořelé dřevo a umělý kámen, nebo již zmíněné ručně vyřezávané kubistické šachy, které vznikly jako pocta českému kubismu. Na luxusní materiál pozvedl

Profese designéra by měla pracovat s neočekávatelným.

Juřica obyčejnou překližku, když z ní vytvořil němého sluhu na šatstvo nebo houpačku psa pro děti. Oba tyto artefakty, pokud nejsou právě používány, slouží v interiéru jako zajímavý solitér.

V loňském roce získal Jaroslav Juřica Red Dot Award za koložku pro dospělé pro firmu Yedoo. „Produkt je na trhu první rok, ale ocenění určitě dobře působí na vnímání produktu,“ říká úspěšný designér, který výrobce sám vyzval, aby se do soutěže přihlásil, ale navzdory mezinárodnímu úspěchu zůstává nohama na zemi. Do průmyslového designu spadá i další právě dokončovaná práce, domovní akumulátor, a také nová zakázka na kolekci mobiliáře pro bytové domy. „Tam právě zažívám tu skeptickou fázi. Je to pro mě úplně nový obor, takže vůbec nevím, jak to dopadne, ale hodně mě to baví,“ směje se designér.

Když se Jaroslava Juřici zeptáte, kde se cítí víc doma,

jestli v průmyslovém designu, určeném pro sériovou výrobu, nebo v uměleckých počinech, vznikajících v limitovaných edicích, odpoví, že v obojím. „Baví mě na tom právě ty přesahy. Ty dvě oblasti se vzájemně ovlivňují a podporují a tím, že je střídám, si vždycky odpočinu od té druhé. Právě teď jsem dělal například dýmku, což je ve své podstatě sochařina. Patří to k věcem, které člověk nemusí pojmout primárně funkčně, ale

spíše jako nositele nějakého výrazu,“ vysvětluje designér.

I když na počátku cesty Jaroslava Juřici bylo dřevo, žádná omezení v použitém materiálu nemá. Naopak, rád experimentuje, což se může někdy setkat s nepochopením. Třeba v případě, kdy se od něj čekalo, že vytvoří papírovou krabičku, a on ji udělal z porcelánu. „Klienta to zaskočilo, takže z realizace nejspíš sejde. Navrhl jsem obal, který

má svou křehkostí provokovat respekt ke svému obsahu už zvenčí,“ říká tvůrce. Je ale přesvědčen, že to není špatná cesta. „Profese designéra by měla pracovat s neočekávatelným. Bývá s tím spojena spousta problémů, ale člověk by neměl hledět jen na rychlý profit, měla by v tom být i odvaha a divokost.“ ■

SUMMARY: Although enrolling in product design, Jaroslav Juřica graduated from the BUT Faculty of Fine Arts as a student of the Sculpture Studio, having received a Master of Industrial Design degree in Sweden in the meantime. Already during his studies, he rather vacillated between industrial design and art and he seems to continue doing this in his professional career, too. In his portfolio, you will find a kick scooter for grownups, for which he received a Red Dot prize for industrial design last year, as well as cubist chessmen in limited edition that bear signs of a sculptor's hand.

Strojařské schody: 18 pater za 88 vteřin

(red)
Foto Igor Šefr

SUMMARY: This year's 14th Mechanical Engineering Stairs race resumed the tradition broken by a five-year overhaul of the faculty high-rise building. Almost 150 athletes and 50 relay teams were on the entry list of the race taking place on 18th April. The winner was Ondřej Piňos, a FME student, who took 1 hour 28 minutes 36 seconds to run up the 18 storeys of the building. Faster were only four-member student and teacher relay teams with representatives of cooperating companies. The event was accompanied by a charity fund-raising campaign for the Dagmar Children's Home bringing 16,835 CZK.

Letošním 14. ročníkem navázal závod Strojařské schody konaný na Fakultě strojního inženýrství na tradici, kterou na pět let přerušila náročná rekonstrukce výškové budovy. Na start se 18. dubna postavilo bezmála 150 jednotlivců a 50 štafet, které čekalo zdolat 362 schodů. Nejlepším běžcem se stal student FSI Ondřej Piňos, který 18 pater budovy vyběhl v čase 1:28,36. Rychlejší byly už jen čtyřčlenné štafety, které postavili nejen studenti, ale i akademici se zástupci spřátelených firem. Pořadatelé ze Studentské komory AS propojili sportovní klání se sbírkou pro Dětský domov Dagmar, v níž se vybralo 16 835 Kč.

Naší laboratoří je každý prostor, kde můžeme provést crash test

Když se řekne Laboratoř analýzy silničních nehod, jakákoliv představa klasické laboratoře s vědci v pláštích je značně zavádějící. Jedná se o pracoviště Odboru znalectví ve strojírenství, analýzy dopravních nehod a oceňování motorových vozidel na Ústavu soudního inženýrství VUT, jehož výzkum by byl nemyslitelný bez pravidelných crash testů. Přitom právě pro provádění crash testů výzkumníci z ÚSI své pracoviště, které se od předloňského září nachází na Purkyňově ulici, využít nemohou.

Jana Novotná
Foto Igor Šefr

„Pokud bychom si měli představit laboratoř, kam bychom vměstnali veškeré vybavení, s nímž pracujeme, abychom zrealizovali crash test, nestačila by na to celá naše budova,“ vysvětluje Martin Bilík, který se na ÚSI zabývá analýzou dopravních nehod. „Pro pořádání crash testů jsme si sami navrhli a vytvořili vybavení a jakýkoliv prostor, kde nás nechají toto vybavení přivrtat do země a uskutečnit tam crash test, je naší laboratoří.“ Na rozjezd vozidla na rychlost přibližně 60 km/h přitom potřebují

zhruba 80 metrů, dalších 20 metrů na dojezd, takže potřebné prostranství musí mít délku minimálně 100 metrů. To jim v poslední době nabízí areál REC Group ve Starém Městě u Uherského Hradiště, a protože se tam zabývají výkupem autovraků, kromě nezbytného prostoru jim zde poskytují právě i vozidla pro testování (pokud se nepodaří sehnat nová vozidla například od Škoda Auto). „Funguje to tak, že si přivezeme vybavení, provedeme crash testy, naměříme, co potřebujeme, a data už potom

vyhodnotí člověk u počítače v našich kancelářích,“ říká Martin Bilík.

Nejdůležitější součástí vybavení jsou měřicí skříňky, které zaměstnanci odboru vyvinuli ve spolupráci s kolegy z Ústavu výrobních strojů, systémů a robotiky FSI. „Jsou to vlastně datalogery (zařízení pro sběr a ukládání analogových a/nebo binárních informací, pozn. redakce), ve kterých je to srdce zaznamenávající hodnoty, které se při crash testu generují. Dále potřebujeme snímače a ty se přivrtávají do vozidla na různá místa karosérie a konstrukčních částí vozidla, které nás zajímají,“ popisuje Bilík. Vybavení umožňuje zapojit současně až 32 signálů ze snímačů, které zprostředkují potřebné informace. „Nejvíce nás samozřejmě zajímá zpomalení/zrychlení, které snímají akcelerometry, takže například na B sloupku vozidla jsme při střetu vozidel naměřili zrychlení až 50 g (cca 500 m/s²).“ A další veličinou, která odborníky zajímá, je stáčivá rychlost vozidla, kterou snímají gyrosnímače. Pomocí těchto údajů pak mohou pracovníci odboru popsat pohyb jednotlivých částí vozidla při crash testu.

Výstupem jsou různé deformační a tuhostní charakteristiky vozidel, které se používají k analýze silničních nehod, a data slouží i pro validaci simulačních programů. „Máme tak dokonale zmapováno, co se stalo, a když zadáme stejné vstupní parametry do simulačního programu, zjistíme, jestli bude výsledek shodný jako při crash testu,“ vysvětluje Bilík a s úsměvem dodává: „A zatím to stejně opravdu vychází.“

Datalogery jsou obvykle při testech přivrtané v kufru testovaného vozidla. Stalo se, že datalogger se jednou nárazem utrhla, a jediné, co se na něm porušilo, byla plastová rukojeť, jinak to přežil bez úhony. „Podobné zařízení se dá i koupit, ale vzhledem k tomu, že jsme si to postavili na míru, sbíráme jen data, která nás zajímají, a náklady jsou nesrovnatelně nižší,“ vyzdvihuje Bilík. „Další část vybavení slouží k tomu, abychom vozidla

vůbec roztáhli. Takže jedna část práce je měření a druhá, ta zábavnější, je o tom, jak to zařadit, aby se dvě vozidla trefila do sebe tak, jak potřebujeme.“ Výsledkem je robustní a kompaktní zařízení, jehož vývoj byl docela zdoluhavý. Skládá se ze soustavy kladek, které se přivrtávají do země, vlečného lana, za které se vozidlo táhne, a dále speciálního zařízení, které se připevní na kola a za něj je auto taženo. „Součástí je i dálkové ovládní, které přichází ke slovu, když se něco pokazí a potřebujeme to celé zastavit. V případě potřeby jsme schopni přidělat na volant další speciální zařízení a pomocí externího elektromotoru pak můžeme točit volantem, a tak vozidlo ještě lehce korigovat a případně stočit do bezpečí,“ popisuje Bilík nezbytnou část mobilního vybavení, které si pracovníci odboru vyrobili sami.

Naopak k stabilnímu vybavení laboratoře patří simulátory.

„Máme dva simulátory. U novějšího je počítačová aplikace, která umožňuje řídit vozidlo pomocí sofistikovanějších prvků, kde už je i zpětná vazba u volantu,“ vysvětluje odborný asistent Albert Bradáč. „Můžeme měřit řidičovu optickou reakci, buď na simulátoru, nebo v reálu pomocí metody eyetracking snímající pohyby očí. Můžeme sledovat, kam se řidič dívá, co poutá jeho pozornost, kdy zareaguje na podnět, který mu nasimulujeme apod. Ve spolupráci s FEKT navíc v posledních letech zkoumáme i další projevy, například počátek svalové tenze, kdy řidič začne použít plyn a přesouvat nohu na brzdou, takže už umíme najít počátek reakce,“ uvádí Bradáč. S využitím EEG se vědci pokouší zjistit i počátek rozhodování, které předchází fyzické reakci, ale v této oblasti není pokrok zatím příliš výrazný.

Spíše perličkou pro veřejnost, která má ovšem i silný výchovný efekt, je sada simulačních brýlí, které si pracovníci ÚSI přivezli z USA. Brýle navozují různé stavy oslabení, a lidé si po jejich nasazení mohou představit, jak se mění jejich optické vnímání vlivem únavy, alkoholu, nebo jiných návykových látek. Kromě „opileckých“ brýlí si zaměstnanci odboru analýzy dopravních nehod přivezli ze států i nové poznatky o roztahovacím zařízení, které už aplikovali a vylepšili tak své vybavení. „Co nám chybí, jsou rychloběžné kamery, ale v této oblasti chceme opět spolupracovat s nějakou součástí VUT nebo kolegy z Ústavu soudního znalectví v dopravě ČVUT,“ uvádí Bradáč.

Laboratoř slouží jednak pro znaleckou činnost, jednak pro

výuku. „Je dobré, když se studenti účastní crash testů, je to velmi rychlé a působivé. Kromě toho se to dá spočítat, takže studenti vidí, že to funguje,“ vysvětluje Bradáč.

Když se řekne crash test, člověk si automaticky vybaví nárazem vymrštěnou figurínu. „Figuríny aktuálně řeší ve své diplomové práci jedna naše studentka, z níž, jak doufáme, bude už v září doktorandka. A pokud všechno dobře dopadne, koncem září budeme mít dvě figuríny, které otestujeme tím, že je srazíme autem,“ uzavírá Martin Bilík. Pokusy se odehrají v rámci crash testů 22. září 2017. ■

SUMMARY: Hearing about a laboratory of the Institute of Forensic Engineering, one should certainly not picture any laboratory of the classic type. Having designed their own equipment, the researchers of the institute can make a laboratory of any room in which the equipment can be fixed to the ground to carry out crash tests. The mobile parts of such a laboratory include measuring boxes with sensors recording different values measured in the crash tests with another part of the equipment used to put the tested car in motion. In the near future, they plan to improve crash testing with dummies currently designed by a student in her degree project. The first crash test with two dummies will take place on 22nd September 2017.

Eva Münsterová: Prozřetelné štěstí mi umožnilo dojít s hlavou nad vodou až do dnešních dní

Jana Novotná
Foto Igor Šefr a archiv Evy Münsterové

Eva Münsterová, která letos v květnu oslavila úctyhodné životní jubileum, je nepřehlédnutelnou osobností nejen brněnské techniky, kde více než padesát let působí, ale české akademické sféry vůbec. Navzdory vysokému věku neúnavně sleduje poslední trendy, seznamuje se s novými poznatky a díky svým zkušenostem je pro své kolegy stále cennou rádkyní. Působí přitom nenápadně, a než vysloví názor, vše pečlivě zvažuje. Potom promluví tichým hlasem, kterým si okamžitě sjedná přirozený respekt.

Paní docentko, jak došlo k tomu, že jste se po maturitě ocitla na brněnské technice, a k tomu na katedře slévárenství?

Tato otázka nás přivádí do roku 1948 a na samý počátek padesátých let minulého století, kdy společenské změny a politická situace nedovolovaly

slévárenskou specializaci, vyučovanou na katedře vedené akademikem Františkem Píškem v Brně. Šlo o velmi renomované pedagogické a vědecké pracoviště všestranně provázané s praxí. Z historického hlediska je zajímavé, že v té době bylo jediným pozůstatkem civilní strojí fakulty v Brně

v Praze, kde jste strávila pět let. Utvrdila vás ta léta ve správnosti vaší volby?

Do výzkumného ústavu mě zavedl tehdy povinný systém umístěnek pro absolventy vysokých škol. Šlo o fakticky i tematicky rozsáhlý ústav teoretického i aplikovaného výzkumu, působící v rezortu ministerstva průmyslu, jehož pobočka pro výzkum slévárenských technologií a materiálů sídlila v Brně. Bylo to pracoviště s pozoruhodnou infrastrukturou, organizačním uspořádáním, firemní kulturou a způsobem řízení týmové i individuální práce, s vazbou na další rezorty i průmyslovou praxi. Tedy pracoviště velmi vhodné pro uvedení do praktického výkonu povolání, které mně nabídlo odborný i kariérní růst a trvale mě v dobrém slova smyslu

poznámenalo. Později se můj zájem stále více soustřeďoval na slévárenské a poté i jiné kovové materiály – začala jsem se věnovat oblasti nyní zvané materiálové vědy a materiálové inženýrství, která přitažlivě využívá poznatky přírodovědných i technických disciplín a uplatňuje je v logické posloupnosti „typ materiálu – jeho chemické složení – zpracování – struktura – vlastnosti“.

V roce 1961 jste jako odborná asistentka nastoupila na strojí fakultu, kde jste pedagogicky působila v podstatě donedávna. Jak lze studenty nadchnout pro tento obor?

Po určité době odborné praxe jsem se chtěla více věnovat i bezprostřední práci s lidmi, což bylo důvodem mého pedagogického působení. To

Žádný člověk se nesnaží konat svou práci vědomě špatně. Nepřijímá proto s radostí, když někdo poukazuje na slabé stránky.

všem mladým lidem zvolit si svobodně svůj obor studia. Mně bylo umožněno věnovat se oboru strojí inženýrství, na něž jsem se s vědomím nastalých okolností delší dobu mimořádně připravovala. Pro závěř studia jsem již sama zvolila

a současně zárodkem její brzké obnovy, jakož i místem pro vznik ústavu Akademie věd, která se v té době začínala formovat.

V rámci postgraduální praxe jste nastoupila do Státního výzkumného ústavu materiálů

jsem chápala velmi zodpovědně, neboť úlohou učitele je podle mne nejen předávání znalostí a dovedností, ale také formování postojů a osobnosti mladých lidí. Jejich zájem lze navodit představením podstaty daného oboru, objasněním jeho významu a možností, ale i přizváním studentů k tvůrčí spolupráci v oblasti výuky nebo výzkumu, při níž podíl jejich samostatné činnosti

a její náročnost kontrolované narůstá. Učitel však musí také umožnit studentovi změnu zaměření, pozná-li, že k danému oboru fatálně neinklinuje.

Jako členka i vedoucí nejrůznějších výzkumných týmů jste pracovala na vývoji nových a pokročilých materiálů. Co považujete za největší vědecko-výzkumný úspěch, u kterého jste byla?

Velkým týmovým dílem s mou účastí byl systematický vývoj ADI litiny (vysokopevná litina s kuličkovým grafitem). Vylepšením jejího chemického složení, technologie odlévání a způsobu dalšího zpracování bylo dosaženo optimální kombinace strukturálních, pevnostních, tvárných a dalších užitečných vlastností. Výzkum a vývoj byl proveden na široké teoretické i aplikační

bázi. Druhým příkladem, který vyplýval z mého osobního zaujetí, bylo přínosné uplatnění matematických poznatků a postupů z oblasti stochastických metod v řešení úloh z oblasti materiálových věd, o nichž se tradovalo, že se na využití matematiky neorientují. Tato spolupráce s kolegy z Matematického ústavu FSI VUT výsledně obohatila oba obory.

V roce 2012 převzala Eva Münsterová Zlatou medaili Technické univerzity v Liberci.

Od roku 1989 až po současnost zastáváte nejrůznější funkce v univerzitních i mimouniverzitních organizacích. Jak vzpomínáte na porevoluční dobu?

Spolupráci se studenty jsem z mnoha důvodů vždy považovala za neodmyslitelnou součást své činnosti. Oboustranná důvěra se prokázala i na přelomu let 1989/1990, kdy se na mne studenti obraceli s dotazy vedenými snahou o dosažení změn. Tato zkušenost, spolu s poznatky z práce fakultní rehabilitační komise, mě vedla k osobnímu rozhodnutí zaměřit nadále své zkušenosti na pomoc při budování nové podoby českého vysokého školství, a to především činností ve vznikajících samosprávných orgánech, od fakultních přes univerzitní až po celostátní. Tento úmysl se snažím uskutečňovat od svého přelomového rozhodnutí dosud.

Ve vzpomínkách na uplynulých bezmála třicet let, kdy jistá část možností zůstala promarněná, je třeba brát v úvahu i to, že

vývoj v naší zemi neprobíhá izolovaně, ale ve spojení se silící liberalizací a globalizací, celkovou změnou hodnotového systému a velkými změnami

Pojem kvalita je dnes velmi frekventovaný, avšak pro mnohé lidi dosud ne zcela správně srozumitelný.

v celosvětovém měřítku. Potom můžeme s relativním uspokojením konstatovat, že by sice mohlo být lépe, ale také neskonale hůře. To by nám však nemělo bránit ve stálém snažení o zlepšování statu quo.

Od roku 2006 se angažujete v Útvaru kvality, který vznikl na rektorátě. Co je hlavním posláním této práce, která byla nejednou zpochybňována, a co už se podařilo?

Oblasti řízení kvality, především se zaměřením na vysoké školství, se systematicky věnuji již dlouho, zejména ale od roku 1998/1999. Tehdy byl zahájen Boloňský proces budování evropského vysokoškolského prostoru, který jedním ze

svých stěžejních zájmů učinil oblast kvality. Tuto oblast vede neustále v patrnosti a rozvíjí ji ve spolupráci s dalšími vrcholnými evropskými orgány. Všem institucím a v nich působícím kolegům jsem vděčná za to, že mě k soustavné tuzemské i mezinárodní spolupráci v tomto oboru přizvali a iniciovali tak mou činnost na poli kvality vysokých škol. Je samozřejmé, že se poznatky snažím uplatňovat i v rámci VUT, i když se to mnohdy neobešlo bez potíží. Vysvětluji si to dvojnásobně. Pojem kvalita je dnes velmi frekventovaný, avšak pro mnohé lidi dosud ne zcela správně srozumitelný – odtud plynou nesrovnalosti v názorech. Kromě toho většinou žádný člověk ani žádná instituce se nesnaží konat svou práci vědomě špatně, a nepřijímá proto s radostí,

když někdo poukazuje na slabé stránky a předkládá možnosti zlepšení, které vyžadují změnu ustálených procesů a zvyklostí. Určitou naději na zlepšení tohoto stavu přináší nyní novela zákona o vysokých školách, ovšem za předpokladu jejího správného a efektivního využití.

Jste stále aktivně činná, ačkoli byste si už dávno zasloužila odpočinek. Máte nějaký cíl, kterého byste chtěla ještě dosáhnout?

Oba směry mé činnosti mě opravdu neustále zajímají, snažím se držet krok s vývojem a o věcech přemýšlím. Pokud jde o mé spolupracovníky, jsou zákonitě vesměs mladší, až o hodně mladší než já,

a odborně velmi kompetentní. Podle mého soudu se nám spolupráce uspokojivě daří, vlivem kombinace našich vlastností a možností. Jsem jim vděčná, že mou přítomnost mezi sebou stále snášejí. Všichni společně se snažíme o posílení kreditu a obrazu VUT, ale i českého vysokého školství, neboť jsme přesvědčeni, že vzdělání členové společnosti jsou podmínkou přínosného života všech jejích členů.

Na jaké období ve své pracovní kariéře nejraději vzpomínáte?

Položené otázky pokrýly značnou část mého dlouhého života a vyvolávají vzpomínky na řadu drobných i zásadních událostí, všechny však do odpovědí nelze zahrnout. Jednu okolnost však nechci opominout: že totiž i v komplikovaných životních situacích jsem byla provázena shůry daným štěstím, které mně umožnilo dojít s hlavou nad vodou až do dnešních dní. ■

SUMMARY: Celebrating a birthday in May, at her respectable age, Eva Münsterová is an outstanding personality at BUT, where she has worked for the last fifty years, and beyond. Studying at the mechanical faculty of the university, after graduation and five years at the State Materials Research Institute, in 1961 she returned to her alma mater teaching at the faculty of mechanical engineering until recently. She is still active at the Department of Quality of BUT Rector's Office. Even at her advanced age, she is unflagging in her following of the latest trends and her long invaluable experience is still appreciated and needed by her colleagues.

PREZENTACE

Excel@FIT ukázal chytrá parkovací řešení i testování bezpečnosti wi-fi připojení

Radana Kolčavová
Foto Igor Šefr

Chytré parkování jako nedílná součást chytrých měst. Právě na něj se zaměřil student Fakulty informačních technologií Václav Stránský ve svém příspěvku pro IT konferenci Excel@FIT. Nový systém parkování by měl v budoucnu řidičům umožnit najít co nejdříve volné parkovací místo bez nutnosti objíždět celé parkoviště, čímž ušetří nejen čas, ale sníží i nežádoucí emise. Projekt chytrého parkování byl jedním z více než šesti desítek inovativních řešení, která studenti inženýrských oborů představili ve středu 3. května 2017 na třetím ročníku konference.

„Ke konceptu chytrých měst neodmyslitelně patří efektivní parkovací řešení. Detekce volných parkovacích míst nejenže řidičům usnadní hledání volného místa, ale také omezí nežádoucí provoz na parkovišti, takže nepřímo snižuje i produkci CO₂. Moje práce popisuje systém se znalostí obsazenosti parkovacích míst, který řidičům výrazně usnadní orientaci, a to s velmi dobrou úspěšností – přes 93 procent,“ uvedl autor projektu Václav Stránský, který na FIT studuje informační technologie v navazujícím magisterském programu. Jeho systém využívá takzvaných hlubokých

neuronových sítí, díky čemuž nabízí mnohem vyšší přesnost oproti běžným metodám počítačového vidění. Navíc není nutné zabudovávat do betonu pod parkovacími místy čidla, stačí jen kamerový dohled parkoviště.

Díky nástroji si mohou zájemci vyzkoušet, jak (ne) snadné je prolomit jejich domácí wi-fi síť.

Systém navíc může fungovat v reálném čase, a to na grafické kartě i procesoru.

„Můj návrh umožňuje i měření doby stání nebo dohledatelnost

historie obsazenosti parkovacího místa. Testoval jsem jej na záznamech z reálného parkoviště. Práce totiž vznikla na základě zadání konkrétní firmy, která nový systém popřela. Pro potřeby zákazníka bude brzy přidána i další funkce: předpokládaný čas uvolnění parkovacího místa a další pokročilé statistiky o využití parkovacích ploch,“ dodal student, jehož práci ocenila nejen odborná porota a laická veřejnost, ale cenu si odnesl také od průmyslového partnera. Uspěl tak ve všech třech možných kategoriích. Stejně úspěšný byl i projekt z oblasti informační bezpečnosti. Praktický nástroj představil student Martin Vondráček, díky němuž si mohou zájemci vyzkoušet, jak (ne)snadné je prolomit jejich domácí wi-fi síť. „S útokem MitM (Man-in-the-Middle) se může potkat téměř každý. Můj nástroj slouží ke zdokonalení zabezpečení sítí díky automatické detekci jejich slabín a je také užitečný pro forenzní analýzu. V neposlední řadě bych svou práci rád zvýšil povědomí o informační bezpečnosti,“ vysvětlil Vondráček, který rovněž posbíral všechna tři ocenění.

Odborný panel, složený nejen z pracovníků Fakulty informačních technologií,

ale i ze zástupců průmyslu, vybíral dvacítku projektů, jež mají výrazný potenciál nebo něčím zásadně převyšují práce ostatních. Jejich autoři pak od fakulty získali stipendium

sedm tisíc korun. Své preference dávali najevo i hosté konference a laická veřejnost, která hlasovala pomocí modrých nalepovacích puntíků. Hlasování přímo na vystavených posterech pak ukázalo pět nejoblíbenějších projektů podle veřejnosti: kromě zmíněného chytrého parkování a testování wi-fi sítě zabodovala i další

Detekce volných parkovacích míst mimo jiné nepřímo snižuje produkci CO₂.

práce z oblasti tzv. smart cities. Petr Dobeš vytvořil systém na monitorování dopravy pomocí 3D modelu projíždějícího vozidla, a to jen z několika málo dostupných snímků. Další dvě veřejností vyznamenané práce byly projekt Zdeňka Hladíka o multidimenzionálních automatech a také práce Tomáše Štrby, který navrhl aplikaci pro výuku budoucích bubeníků. Zlatými partnery letošního třetího ročníku konference Excel@FIT se staly společnosti TESCAN a Innovatrics. Tito, a další ze třinácti stříbrných průmyslových partnerů, ocenili celkem dvanáct studentských projektů, u kterých hodnotili především aplikovatelnost v praxi. Dohromady se na celodenní inženýrské konferenci, která patří mezi největší na Moravě, prezentovalo 63 studentských prací. Ty mají velký potenciál v oblasti inovací, bezpečnosti, robotiky, programovacích jazyků, modelování nebo zpracování zvuku a obrazu.

„Úroveň příspěvků se každoročně zvyšuje. Je vidět, že

studenti mají zájem nabízet inovativní řešení v nejrůznějších oblastech informačních a komunikačních technologií,“ doplnil proděkan a jeden z hlavních organizátorů Vítězslav Beran. Po dopolední prezentaci dvanácti vybraných prací, jejichž autoři si vyzkoušeli také „prodat“ svůj nápad zajímavou a srozumitelnou formou publiku, si odpoledne mohli zájemci z řad odborné veřejnosti i zástupci firem prohlédnout nejen všechny postery a prototypy nových zařízení, ale i ukázky technologií partnerů fakulty z aplikační sféry. Letošní ročník konference navštívilo přes tři sta hostů. ■

Více o konferenci Excel@FIT najdete na webu <http://excel.fit.vutbr.cz/>.

SUMMARY: Smart parking is an integral part of smart cities. This is exactly the focus of a paper presented at an Excel@FIT IT conference by Václav Stránský a student of the BUT Faculty of Information Technology. The new parking system would spare the future drivers the time and trouble of circling round a car park finding a parking lot while polluting the environment. This smart parking project was among the more than sixty innovative solutions presented by computer science students at the third annual conference held on Wednesday 3rd May 2017.

Pavel Jandourek: Práce s kvantovými částicemi je abstraktnější než natáčení filmu

Někdy v polovině svých studií na Fakultě elektrotechnické VUT (dnes FEKT) si Pavel Jandourek (53) koupil kameru a nenávratně mu učarovala filmařina. Školu sice dokončil, ale vystudovaným oborem se nikdy neživil. Nakonec na FAMU dálkově vystudoval režii dokumentární tvorby a dnes má na svém kontě nejen řadu úspěšných dokumentů, ale i mnohé televizní a celovečerní filmy. Technického vzdělání si přitom velice považuje.

Jana Novotná
Foto archiv Pavla Jandourka

Pavle, proč jsi šel na VUT a kdy přišlo poznání, že tím pravým oborem pro tebe není elektrotechnika, ale filmařina?

Tehdy bylo těch důvodů samozřejmě víc, ale jedním z těch zásadních byl asi strašák dvouleté vojenské služby v armádě Varšavské smlouvy. Tak se mi nejspíš nechtělo v osmnácti vstávat denně v 7 hodin a plnit úkoly sedmé pětiletky. No, a na střední jsem studoval električarínu, a i když jsem nebyl zrovna premiant, volba elektrotechnické fakulty se jaksí nabízela.

Dá se mluvit o nějakém předmětu nebo oboru, který by tě v průběhu studia nějak výrazně zaujal?

Aby mne vůbec na techniku přijali, musel jsem se doučit matematiku, kterou jsem před maturitou dost flákal. A jak už to tak bývá, když něčemu člověk trochu rozumí, tak ho to pak začne i bavit, takže jsem si po celá studia přivydělával na pivo doučováním rovníc

a integrálů, připravoval jsem děčka na maturitu a podobně. Obecně si myslím, že exaktní vědy nejsou vůbec nuda. Bystří úsudek, procvičují IQ, a hlavně práce s nekonečny nebo kvantovými částicemi je daleko abstraktnější než natáčení jakéhokoliv filmu.

Nicméně hned po absolvování VUT jsi zamířil jako asistent kamery do Československé televize. Jak k tomu došlo?

Někdy ve třetáku jsem si koupil filmovou kameru a tehdy se to asi stalo. Dnes už má každý kameru v mobilu, ale tehdy to bylo něco! Fascinace obrazem, fotkou či filmem, to je už mockrát popsán fenomén. Například je dokázáno, že na skupinové fotografii hledá každý nejdřív sám sebe. A být na druhé straně objektivu, to je ještě víc vzrušující. Rozhodl jsem se, že budu kameramanem, a jediná cesta k tomu vedla přes FAMU. Už při škole jsem proto nastoupil na praxi do ČT a po promoci jsem tam zakotvil v trvalém

zaměstnání, abych načerpal zkušenosti. Paradoxem bylo, že na funkci asistenta kamery bylo požadováno středoškolské vzdělání, a tak jsem musel mít s diplomem z VUT tak trochu protekci. Jak mi bylo řečeno na kádrovém oddělení, socialistický stát prý zaplatil statisíce za má studia a nemůže tedy tyto investice do inženýrského kádrů jen tak zahodit.

Následovalo působení v Audiovizuálním centru VUT, kde jsi pracoval jako režisér edukativních filmů. Do jaké míry jsi mohl projevit vlastní kreativitu?

V druhé polovině 80. let objevila i ČSSR video. Byla to levnější technologie než filmová, takže tím byli všichni nadšení. A vznikla představa, že pomocí výukových filmů se budou školáci „učit hrou“ – koukáním na televizi. Vznikla řada video-studií, která natáčela filmy pro děti, středoškoláky i vysokoškoláky. Jedním z nich bylo právě studio VUT, které díky ambicím

svého ředitele bylo vybavené profesionální technikou, o jaké si v televizi mohli nechat jen zdát.

Zkusil jsem tedy štěstí, přijali mne a na pár let jsem se stal kameramanem a režisérem edukativních filmů, zakázek a legračních socialistických reklam typu „knihy kupujte v knihkupectví“ nebo „jezte ryby, jsou zdravé“.

Co se týká filmů, měl jsem štěstí, protože jsem se skamarádil s asistenty a profesory z fakulty architektury, kteří byli v té době již hodně „proti“. Psal se rok 1987 a my jsme točili zajímavé projekty o sociologii bydlení, dělali jsme portréty výrazných světových architektů, točili výstavy brněnské avantgardy a podobně. Byla to pro mne ta nejlepší škola, protože jsem si mohl osahat nejen různé žánry, ale i techniku, ke které by mne v televizi nebo v Krátkém filmu hned tak někdo nepustil. Asistent kamery musel vždy celé roky nosit kameramanovi tašku, než se mohl poprvé kouknout do hledáčku, kdežto tady mi vrazili do ruky kameru za několik milionů a řekli: „Toč!“ . Vozil jsem ji ve svém autě za pět tisíc.

Přítom jsi už ale studoval dálkově dokumentární tvorbu na pražské FAMU. Jak na to vzpomínáš?

S příchodem videa a vznikem audiovizuálních center se nanejvýš nedostávalo profesionálních filmařů, a tak otevřeli na FAMU dálkové postgraduální studium režie dokumentární tvorby. Na denní studium kamery se mi už nechtělo, bylo mi 25 a nějak jsem se musel žít. Řekl jsem si, že kameramana si

stejně většinou vybírá režisér, takže jsem se přihlásil tam. Je fakt, že řadu dokumentů jsem si potom natáčel sám, ale u všech složitějších projektů samozřejmě respektuji kameramanskou profesi.

Jaké byly tvé další plány s diplomem z FAMU?

Když jsem dojížděl na FAMU, byl konec osmdesátek a moje plány byly spíše revoluční, než že bych řešil nějakou svoji kariéru. Točili jsme pro videožurnál, točili jsme revoluci, jezdili jsme po světě, kam jsme předtím nemohli, samozřejmě s kamerou. No a tuším někdy v roce 1991 přišla první nabídka na dokument pro Československou televizi.

Pro ČT a další producentské firmy jsi natočil řadu zdařilých dokumentů, připomeňme například sérii Cestománie, GEN, Jak se žije, Příběhy slavných, vyzkoušel sis i reklamu a videoklipy. Tvou dokumentární tvorbu považují za tvou parketu

a mistrovskou disciplínu, přesto tě to vždycky táhlo i k hranému filmu. Proč? Copak být dobrým dokumentaristou nestačí?

Proč? Já to spíš vidím jako růst. Je to zábavné, zkoušet něco nového. Kdybychom dělali celý život jen to, co už umíme, bude to hrozná nuda, ne? Když jsem točil na VUT „výukovky“, které občas vyhrávaly nějaké festivaly, všichni říkali: „Jo, dobrý, ten Jandourek je dobrej na výukovky, ale dokument? To asi ne!“. Tak to šlo pořád dál – malý dokument, velký dokument, TV inscenace, film... Mě to tak těší a baví. Teď třeba stříhám dokumentární seriál o vinohradském divadle a na Slovensku mám roztočený dobrodružný film pro děti. A za obojí jsem rád.

Čím právě žiješ a na co se těšíš?

Kromě zmíněných prací se teď vrátil do ČT cyklus Febia GEN, pro který připravuji portrét Richarda Konkolského. Už dnes je GEN velmi sledovaný

dokumentaristický tvar, ale jeho význam podle mne nejvíce ocení až příští generace. Pro nás tvůrce je to však i výzva, protože zkoncentrovat portrét člověka do dvanácti minut, je taky trochu umění. Práce pro Febio byla v mém profesním životě velmi důležitým obdobím. Bylo mi tam vždycky dobře, jak pracovně, tak i lidsky, a jsem moc rád, že Fero Fenič svou značku alespoň takto znovu oživil.

Proč se vůbec chce stát člověk režisérem? Samozřejmě kromě toho, že sedí na režiséřském křesle, křičí „akce!“ a „stop!“, imponuje děvčatům a potom je slavný?

Obecně se říká, že filmový režisér by měl být během natáčení něco mezi stvořitelem, vojevůdcem a diktátorem, protože jen on sám zodpovídá za výsledek a „nese“ vizi filmu. Jinak většinou ztratí autoritu a film nedopadne dobře. Pokud vím, někteří kolegové tuto teorii splňují, anebo o to alespoň usilují.

Já s tím tak úplně nesouhlasím. Řada největších vojevůdců a diktátorů byli prokazatelně lidé trpící některou formou psychických poruch a jen hra osudu je vynesla do vůdcovských pozic. Jinak by možná skončili spíše v psychiatrické léčebně.

Myslím, a dost možná k vlastní škodě, že ničím takovým netrpím, a tak se všechno snažím pokorně nahradit přípravou, nasloucháním, asertivitou a občas i jistým druhem diplomacie.

Když se vrátíme k tvým rokům na VUT, daly ti něco pro tvou filmařskou profesi?

No jistě. Škola mne naučila logicky myslet, umím ledacos opravit, nebojím se cokoliv rozmontovat, a hlavně jsem po přednáškách, při disputacích v různých lokálech čtvrté cenové skupiny poznal většinu svých současných známých a přátel ze všech možných technických i univerzitních oborů. ■

SUMMARY: Although working at the BUT Audio Visual Centre for some years, Pavel Jandourek (53), a graduate from the BUT faculty of electrical engineering, has never done electrical engineering for a living. The reason is that he became definitely enthralled by filmmaking. Having studied documentary direction at the Film and TV School of Academy of Performing Arts, today he has made a number of acclaimed documentaries as well as TV and feature films while still thinking highly of his engineering degree.

VÝSTAVA

Designéra!

Výstava představí retrospektivu, současnost i perspektivu průmyslového designu na FSI

Dominik Tomčík a Jana Novotná
Foto Barbora Kosová, Marek Šimunský
a kolektiv autorů 4. ročníku Odboru designu FSI VUT v Brně

Designéra! – složenina slov „design“ a „éra“, nebo rozkaz volající po urychleném příchodu designéra? Organizátorům stejnojmenné výstavy, která bude 27. června zahájena v Technickém muzeu v Brně, jde o oba tyto významy. Přehlídka, která již po čtrnácté představí diplomové práce absolventů Odboru průmyslového designu na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně, bude letos navíc rozšířena o vybrané práce z historie odboru a o současné práce studentů čtvrtého ročníku v podobě vizí obráběcích strojů pro třetí tisíciletí.

„Hlavním posláním výstavy je přehledně a komplexně představit výsledky více než dvacetileté činnosti odboru designu na FSI, chybět nebudou ani počítačové vizualizace a animace. Konfrontace současného průmyslového designu se stálou expozicí Technického muzea v Brně dává tomuto výstavnímu projektu další rozměr – návštěvníci se budou moci seznámit i s obecným posláním průmyslového designu a jeho trendy a chtěli bychom, aby alespoň částečně pronikli do podstaty práce designérů,“ říká vedoucí odboru Ladislav Křenek. Výstavu finančně

podpořil Magistrát města Brna a Ústav konstruování FSI, kde odbor designu působí. Zpracování vizuálního stylu expozice i značné části

Průmyslový design řeší takové výrobky, které je možné vyrábět v sériové produkci.

organizace akce se aktivně ujali Dominik Tomčík a Tomáš Blaha, kteří jsou sami absolventi odboru designu na FSI.

Přehlídka bude zahrnovat více jak třicet vybraných prací ve formě fyzických modelů a prezentačních posterů.

„Chceme ukázat, že design na FSI vychovává kvalitní designéry a že design není jen to, čím si vybavujeme své domovy, jak se někdy

uživatelé domnívají. Mezi nejčastější zadání diplomových prací totiž patří transport design nebo design strojů a zařízení, na které je studium na FSI především zaměřeno. To však neznamená, že by absolventi nebyli schopni zpracovávat například návrhy

Barbora Kosová: Ortéza

interiérového vybavení nebo městského mobiliáře, a dobře se orientují i v grafickém designu, který se na oboru také vyučuje. Ze současných diplomových prací se návštěvníci mohou těšit

Dobry designér nalézá souvislosti mezi zdánlivě nesouvisejícími tématy.

například na vizi letištního tahače Marka Holováče, návrh kloubové řezačky Marka Šimunského nebo design ortézy založený na parametrickém modelování od Barbory Kosové," uvedl Ladislav Křenek.

Jak už bylo řečeno, kromě čerstvých diplomantů bude k vidění i výběr prací z historie oboru, především z druhé

poloviny devadesátých let. Část výstavy bude prezentovat školní a současné práce úspěšných absolventů, kteří už dnes vlastní své firmy nebo pracují pro společnosti, které svou činností definují dnešní

podobu designu a reklamního průmyslu. Protipólem k této části přehlídky budou vize obráběcích center pojatých jako výtvarné objekty, pocházející od studentů čtvrtého ročníku. Ti zde vystaví fyzické modely obráběcích strojů vyrobených i s využitím transparentních materiálů, které se pohybují na hranici mezi průmyslovým návrhem a volným uměním.

Studenti průmyslového designu FSI každoročně dosahují řady prestižních ocenění v mezinárodních designérských soutěžích. Je to i proto, že studium designu na strojní fakultě je postaveno na technickém základě, a tím se odlišuje od designérských učilišť na výtvarných fakultách. „Průmyslový design není jen design strojů a zařízení, jak by se z názvu mohlo zdát. Podstata spočívá v tom, že designér navrhne takový produkt, který je možné opakovaně vyrábět v sériové produkci, a je jedno, jestli je to zubní kartáček, židle, gramofon nebo mobilní telefon," vysvětlují organizátoři. Designér je ale současně do jisté míry zodpovědný i za propagaci a prezentaci své práce, protože každý produkt je výsledkem množství úvah, které jsou důležité pro

jeho úspěch na trhu," objasňují autoři výstavy několikerý přínos designéra pro firmu, která v něm získává silný nástroj pro svůj rozvoj a inovaci. Ctižádostí organizátorů výstavy je prostřednictvím prací studentů přiblížit návštěvníkům designéra jako člověka s hlubokými analytickými schopnostmi, jehož přínos spočívá v prvé řadě v odhalování a řešení problémů spojených s obsluhou stroje a výrobou, ale poté i s marketingovými aspekty produktu. Dobry designér je schopen nalézt inovativní řešení, protože nalézá souvislosti mezi zdánlivě nesouvisejícími tématy. Přijďte se o tom přesvědčit na výstavu Designéra!, která bude k vidění v Technickém muzeu v Brně od 28. června až do konce září. ■

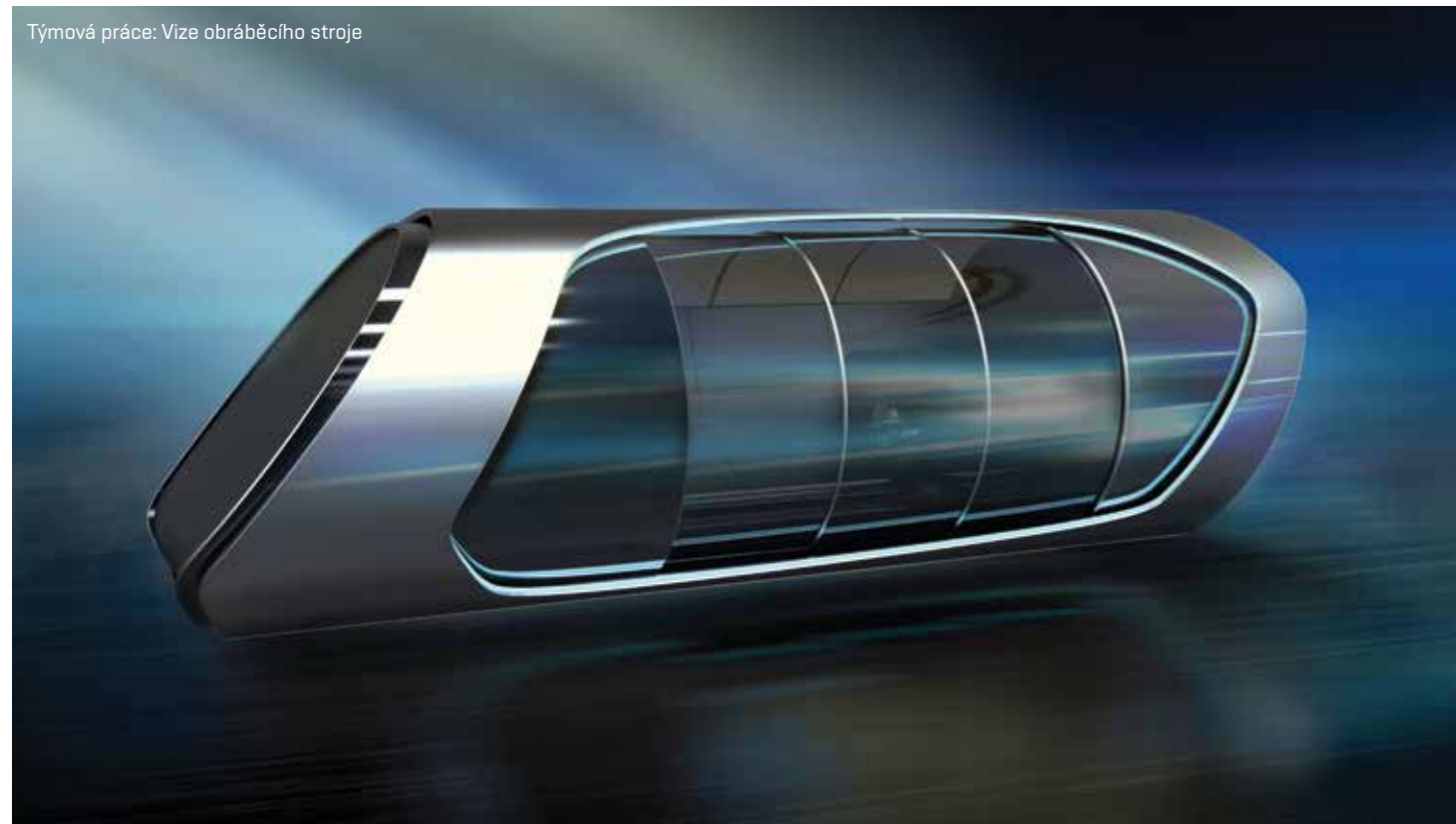
Marek Šimunský: Kloubová řezačka

INZERCE

SUMMARY: For the fourteenth time, a Designéra! exhibition held at the Technical Museum in Brno will present the degree projects of industrial design students from the BUT Faculty of Mechanical Engineering. In addition, this year's presentation will include selected papers on the history of the department and the current fourth-year students' projects conceived as visions of machine tools for the third millennium. The exhibition's main objective is a confrontation between the present and the past designs. From 28th June to the end of September, the visitors will be able to see a total of 34 selected projects.

Týmová práce: Vize obráběcího stroje

TECHNICKÉ
MUZEUM
V BRNĚ

Nové stálé expozice

OPTIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

počítače nulté až čtvrté generace / počítačové retro hry / elektronové mikroskopy z 60. až 90. let 20. století...

Nejkrásnější listina na VUT v Brně

Zuzana Strnková, Archiv VUT v Brně
Foto Igor Šefr

Diplom Ferdinanda V. Habsburského panu Salomonu Mayerovi, pánu z Rothschildů, je nejstarší archiválií uloženou v Archivu Vysokého učení technického v Brně. Pochází z Vídně a je datována k 27. prosinci 1847. Dokument je bohatě ilustrován a vyvázán do pevných desek potažených červeným sametem. Listina měla být uložena u Moravského místodržitelství do doby, než německé technické učiliště skutečně vzniklo. Stalo se tak 28. listopadu 1848, kdy císař schválil jeho zřízení. Česká vysoká škola technická v Brně

(později VUT v Brně) byla nástupcem učiliště. Archiválií se do Archivu VUT dostala 11. dubna roku 1961 z pobočného pracoviště Vědecko-výzkumného ústavu hydrotechnického VUT v Brně.

Touto listinou povoluje císař bankéři Rothschildovi založit nadaci na podporu technického učiliště. Prostředky tzv. Rothschildovy nadace v hodnotě 40 000 zlatých sloužily na zakoupení drahých přístrojů, měly z nich být vypláceny příspěvky na vědecké experimenty profesorům a nadaným posluchačům. Pro

bližší představu uvádíme srovnání, jakou měl tento obnos hodnotu ve své době: „Roční nájem na jednoho obyvatele v Praze mezi léty 1844–1851 byl 25 zlatých, 1 kg masa stál ve stejné době 0,25 zlatých.“ (Marcela C. Efmertová. České země v 1848–1918)

Listinu za normálních okolností Archiv nevystavuje. Naposledy byla veřejnosti zpřístupněna u příležitosti 115. výročí brněnské techniky, takže další možnost ji spatřit se naskytne opět při oslavách 120. výročí univerzity v roce 2019. ■

SUMMARY: A letter of credence sent by Ferdinand von Habsburg to Salomon Mayer von Rothschild is the oldest record stored in the BUT Archives. By this letter written in Vienna on 27th December 1847, the Emperor of Austria grants the banker the right to set up a foundation in support of an engineering college. This foundation was then used to buy expensive equipment and finance scientific experiments. The document was acquired by the BUT Archives on 11th April 1961 from the Hydrotechnical Research Institute, a BUT branch department.

Podíl brněnské techniky na výchově sládků na Moravě

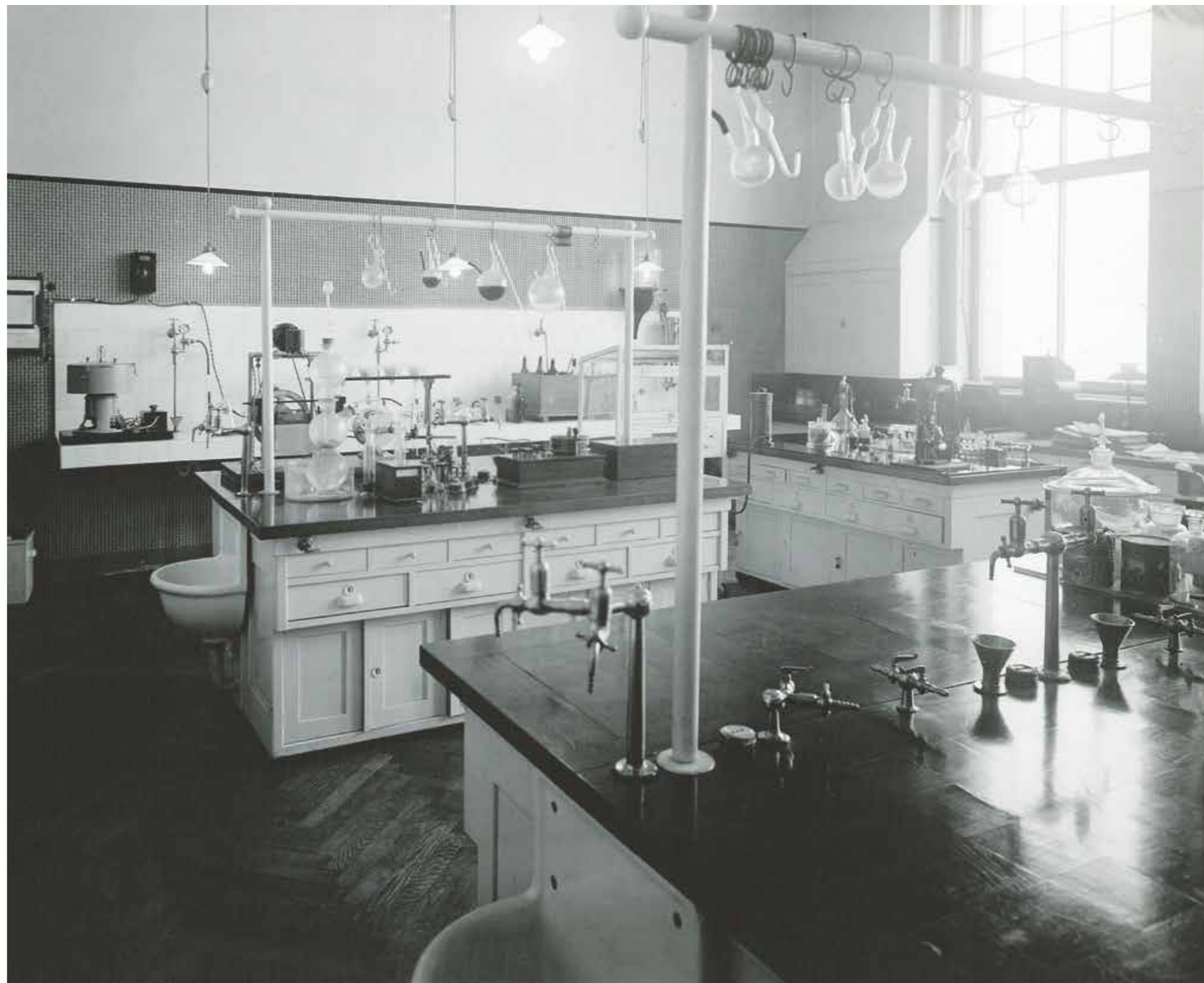

—
Vratislav Psota, Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a Jana Škrdlíková, Archiv VUT v Brně
 Foto Archiv VUT v Brně

Historie sladařského ústavu na brněnské technice se začala psát počátkem akademického roku 1920/21, kdy byl při České vysoké škole technické v Brně zřízen Ústav chemické technologie III. Před první světovou válkou, kdy bylo nejvíce průmyslových sladoven soustředěno právě na Moravě a v Čechách, využívaly moravské sladovny především služeb vídeňské laboratoře Institut für die Gärungsindustrie profesora E. Jalowetze. Teprve po válce vzniká v Brně Československá komise sladová, která iniciovala zřízení sladařského ústavu. Ten byl určen zejména pro studium oboru kvasného průmyslu a zahrnoval sladařství, pivovarství, lihovarství, drožďařství, vinařství a octařství.

Pro praktickou část výzkumů a pokusů byl při technice v srpnu 1920 založen také Státní ústav kvasného průmyslu (SÚKP) spojený s Výzkumným ústavem sladařským. Oba tyto ústavy vedl od jejich založení prof. František Ducháček, přednostou sladařského oddělení byl diplomovaný sládek Vladimír Vavřín Žila, který předtím již od roku 1913 sbíral zkušenosti ve vídeňské laboratoři. V provizorní laboratoři

na adrese Falkensteinerova 7 (dnes Gorkého 7) zahájil sladařský ústav začátkem srpna 1920 analytickou kontrolu prvních vzorků. Současně byla laboratoři udělena státní autorizace pro celý obor kvasného průmyslu, takže již první certifikát vydaný ústavem byl právoplatnou veřejnou listinou. Ještě v měsíci srpnu bylo analyzováno 625 vzorků sladu, což znamenalo 1 250 vzorků rmutu. V polovině roku 1921 se ústav přestěhoval

do vlastních prostor v chemickém pavilonu České vysoké školy technické v Brně na ulici Za úvozem (dnes Žižkova 17). V laboratoři se často pracovalo na směny, protože se zpracovávalo až 280 rmutů denně.

V roce 1928 se na brněnském výstavišti konala úspěšná Výstava soudobé kultury v Československu, která byla manifestací prvního desetiletí existence Československé republiky a kde měl SÚKP vlastní expozici. V následujícím roce zde byla pořádána Výstava moderního obchodu a přidružená Výstava pivovarsko-sladařská. Velkému zájmu se těšil veliký model sladovny. Byl v ní názorně předveden celý postup sladování až po odeslání sladu do zahraničí. Nechyběly zde ani pomocné stroje, jako například čisticí nebo odkličovací stroj. V rámci výstavy se konaly celostátní výstavní trhy ječmene a chmele. Vzorky těchto plodin byly sestaveny podle výrobních oblastí a podávaly přehled o československé sklizni. Po skončení výstavy získal SÚKP od vystavovatelů řadu laboratorních přístrojů a zařízení. Výstava pivovarsko-sladařská byla první výstavou tohoto druhu v Československu. Snažila se ukázat pokrok, který

V provizorní laboratoři zahájil sladařský ústav začátkem srpna 1920 analytickou kontrolu prvních vzorků.

učinilo tehdejší pivovarnictví, pochlubit se překonáním předválečné výroby a hlavně jedinečností českého piva. Ve všeobecném zájmu zvýšit odborné povědomí pracovníků

ve sladovnách a pivovarech začal SÚKP pořádat sjezdy sladařsko-pivovarské. Prvních pět sjezdů se konalo v Brně, následující pak v Plzni, Pardubicích a poslední roku 1932 v Praze. Sjezdů se zúčastňovali i zahraniční sladařští a pivo-

Výstava pivovarsko-sladařská ukázala pokrok, který učinilo tehdejší pivovarnictví, a jedinečnost českého piva.

varští odborníci a vznikaly z nich sborníky, které byly pod názvem „Zprávy o sjezdu sladařsko-pivovarském“ tištěny v česko-německé mutaci. V letech 1935–1939 vydával ústav vlastní česko-německý časopis nazvaný Zprávy Ústavu kvasného průmyslu při České vysoké škole technické v Brně, který spojoval výzkumníky s praxí. Před vydáváním sborníku publikovali pracovníci ústavu v domácích odborných časopisech Kvas, Československý zemědělec, Chemické listy, Sborník ČAZ, Věstník ČAZ, Chemický obzor, Moravský hospodář a Pivovarský obzor, dále ve Zprávách o sjezdech sladařsko-pivovarských a v zahraničních časopisech.

V roce 1933 založil V. V. Žižla Moravskou školu sladovnic-

kou v Brně, nad níž převzal patronaci Moravský svaz pivovarů v Přerově. Byly zde pořádány šestiměsíční kurzy určené pro zvýšení odborné úrovně zaměstnanců sladoven

a pivovarů. Výuka ustala v roce 1936 po vážném zranění svého zakladatele.

Po uzavření českých vysokých škol 17. listopadu 1939 bylo pracovníkům ústavu bráněno ve vstupu na pracoviště. Zákrokem V. V. Žižly nebyla

činnost výzkumného ústavu zastavena, ale v omezeném rozsahu pokračovala dál po celé válečné období. Na místo ředitele byl německými úřady dosazen odborník J. Leopold. Ve snaze posílit českou sladařskou a pivovarskou veřejnost po odborné i národnostní stránce byla založena Žilova edice pivovarských spisů. V průběhu okupace vyšly v této edici postupně čtyři monografie – Sladovnické počítání, Voda v pivovaru, Pivo v láhvi, jeho stáčení a ošetřování a Pivovarská spravověda.

Počátkem 50. let proběhla reorganizace vysokého školství. Odbor chemického inženýrství České vysoké školy technické v Brně přešel pod nově vzniklou Vojenskou technickou akademii v Brně. SÚKP byl zařazen do sektoru ministerstva potravinářského průmyslu, musel se vystěhovat do prostor v ulici Mostecké 7 a od 1. ledna 1952 se stal součástí nově vzniklého Výzkumného ústavu pivovarského a sladařského (VÚPS). Dnes řeší brněnské pracoviště VÚPS výzkumné úkoly především na úseku ječmene, sladu a sladařských technologií.

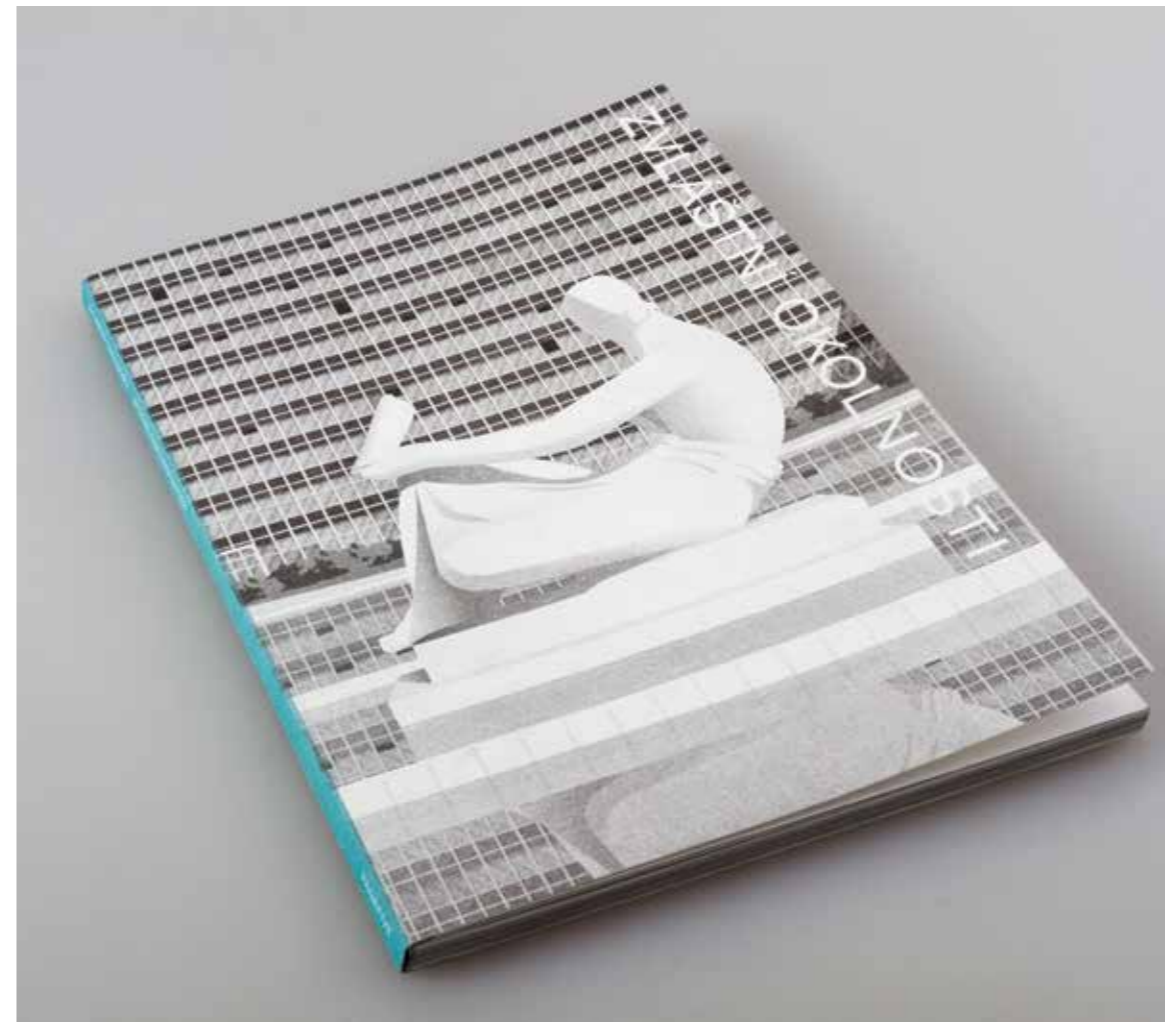
V oblasti pedagogické udržuje spolupráci s brněnskou technikou, takže studenti VUT mají možnost řešit na brněnském pracovišti VÚPS svoje bakalářské a diplomové práce. ■

SUMMARY: The history of the Malting Institute at the Czech Technical University (predecessor of today's BUT) dates back to the beginning of the academic year 1920/21 when an Institute of Chemical Technology III was established. From 1921 the institute was housed by a chemical pavilion of the Czech Technical University in the Za úvozem Street (today's address is Žižkova 17). At that time, the institute started to participate in brewery and malting exhibitions, organizing malting and brewery congresses to improve the expertise of brewery and malthouse workers. Its activities being limited in World War Two, after the war it became part of a sector of the Ministry of Food Industry as a department of the Brewery and Malting Research Institute.

PUBLIKACE

Na ohrožená díla upozorňují knihou

Ne všechna umělecká díla, která byla vytvořena v totalitním Československu ve veřejném prostoru, jsou zavrženíhodná – to se snaží dokázat obsahově i vizuálně mimořádná publikace Zvláštní okolnosti, která vznikla na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně. Autorskou knihu ilustrátora Jana Šrámků doprovdila slovním komentářem Jana Kořínková, která působí na FaVU na Katedře teorií a dějin a je autorkou několika publikací zabývajících se normalizačním uměním a architekturou ve veřejném prostoru. Jan Šrámek vede na FaVU Ateliér video a dlouhodobě se zabývá poválečnou vizuální kulturou. Jejich poslední společný počín, kterým jsou právě Zvláštní okolnosti, byl oceněn i v soutěži Nejkrásnější české knihy roku 2016.

Jana Novotná
Foto Jan Šrámek

Z veřejného prostoru zmizela, a stále mizí, umělecká díla z období socialismu, a to mnohdy za velmi podivných okolností. Právě tomuto fenoménu je věnována publikace, která navíc zachycuje díla v jejich reálném prostředí, tedy tak, jak už je nikdy nevidíme. „Na počátku všeho byla iniciativa Pavla Karouse a jeho publikace Vetřelci a volavky, na které jsem spolupracovala a grafickou úpravu jí dala Tereza Hejmová z Ateliéru grafického designu 1 na FaVU,“ objasňuje Jana Kořínková. Stejně jako Karousův stejnojmenný dokument se kniha pokusila vysvětlit, že poválečné výtvarné umění má své kvality, nesloužilo vždy režimu, a proto je nemůžeme paušálně odsuzovat a demolovat.

„To bychom museli odsoudit i dílo Karla Malicha, Zdeňka Sýkory, Jaroslavy Brychtové a Stanislava Libenského, ale třeba i Michala Gabriela, protože raná tvorba Tvrdohlavých spadala do období konce normalizace,“ objasňuje

Z veřejného prostoru stále mizí umělecká díla z období socialismu, a to mnohdy za velmi podivných okolností.

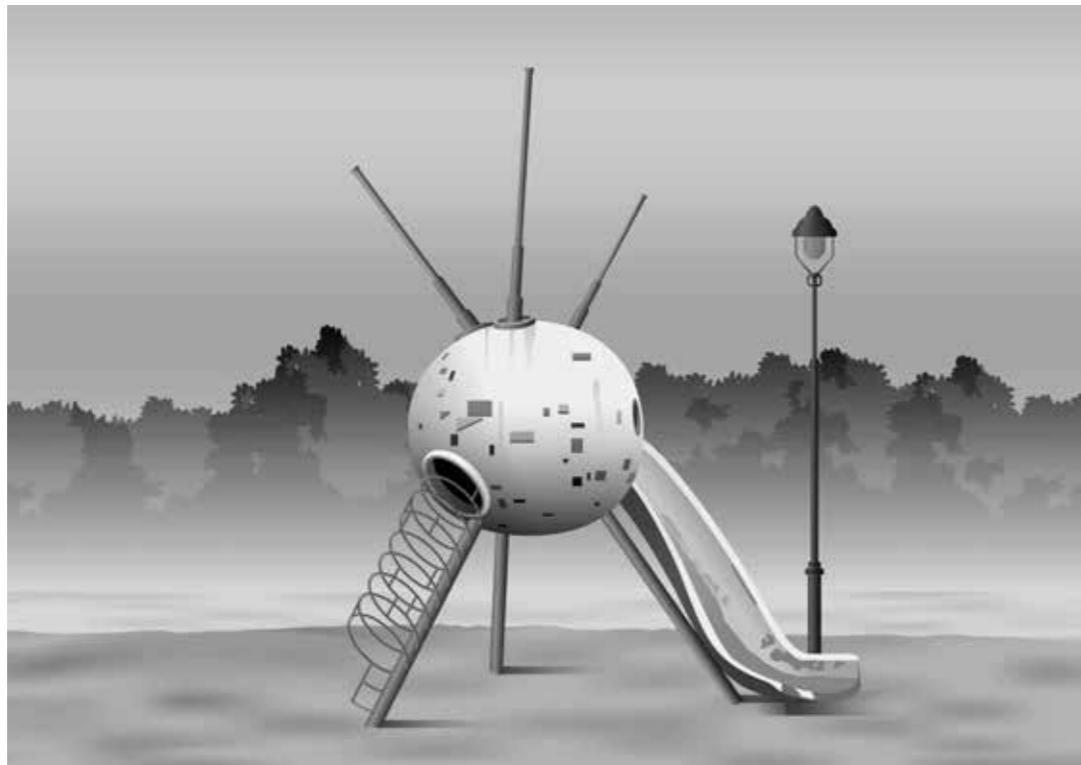
Kořínková, ale vzápětí jmenuje i kontroverzní příklady: „Třeba Květ zdraví od Břetislava Holakovského, což byl pro-režimní autor, a přesto jsme ho do knihy zařadili. Nebo Pohraničník Zdeňka Němečka, který byl přesvědčený komunist, a proto se ozývají hlasy, že tam nemá co dělat. Ale takto se lidé aspoň dozvědí, že spolupracoval s architektem Janem Kaplickým.“

„Ty věci jsme tam zařadili proto, že jsou stejně dobré jako jiné práce, i když jsou od umělců, kteří pracovali na politickou objednávku,“ doplňuje Jan Šrámek a pokračuje: „Například Němečkova prolézačka Sputnik je myslím také neprávem odsuzována, to téma tenkrát lidi přitahovalo bez ohledu na režim.“ Do kategorie herních prvků spadá i Rodina připravená k odjezdu od Karla Nepraše, kterou v publikaci také najdeme. „Nepraš patřil naopak k autorům, kteří oficiálně nemohli tvořit, a tohle sousoší vzniklo po jeho návratu z emigrace,“ připomíná ilustrátor knihy dílo, které bylo navzdory protestům zničeno už v průběhu 70. let. Naštěstí se nedávno dočkalo repliky.

Při záchraně některých brněnských děl se osobně angažovala i spoluautorka knihy. „Reliéf od Sylvie Lacinové na Fakultě informatiky MU, který byl výsledkem spolupráce výtvarnice s architektem Janem Dvořákem, nebyl

pevnou součástí architektury, takže bylo možné ho zachránit. Dnes je dílo uloženo na Masarykově univerzitě, která cíleně shromažďuje umění ve veřejném prostoru a dnes už se může pochlubit unikátní sbírkou,“ uvádí Jana Kořínková, která záchranu díla odstartovala svým burcujícím

Zdeněk Němeček, Sputnik, 1959

článkem. Tolik štěstí už neměl keramický reliéf od Jiřího Marka na vstupní stěně ředitelství někdejších cihlářských závodů v ulici Mezířka. Stěna byla při rekonstrukci stržena a vstupní prostor dnes slouží k parkování. Do třetice iniciovala kunsthistorička obnovu busty prof. Sumce od Miloše Axmana, kterou někdo ukradl z parčíku před rektorátem VUT a která se před rokem na sokl vrátila v podobě zdařilé kopie studenta sochařství FaVU Jakuba Klimenta.

Velká část umění ve veřejném prostoru vznikla v důsledku vládního usnesení z roku 1965, které ukládalo povinnost věnovat část rozpočtu každé veřejné stavby na umělecké dílo. „Architekt zpravidla oslovil ke spolupráci výtvarníka, s kterým už měl nějakou zkušenost, a přes Český fond výtvarných

umění pak probíhal dohled nad kvalitou díla,“ říká Kořínková, jak se dostali ke slovu kvalitní umělci. Zároveň vyslovuje naději, že česká veřejnost už pochopila, že ne všechno bylo špatné. Velkou měrou právě zásluhou Pavla Karouse, který neúnavně organizuje procházky ve veřejném prostoru pro veřejnost. I díky tomu vznikly v různých regionech iniciativy nadšenců, kteří mapují umění ve veřejném prostoru vzniklé mezi lety 1945 a 1989.

Publikace Zvláštní okolnosti představuje celkem 23 uměleckých děl, která jsou dnes z větší části zničená nebo odstraněná. „Spíše než průvodce je to v některých případech epitař,“ říká trpce Kořínková o knize, na jejímž vzniku mají zásluhu i zmíněné občanské iniciativy. „Požádali jsme dobrovolníky z jednotlivých regionů, aby

Vincenc Vingler, Dva lachtani, kolem r. 1980

vytipovali díla, která u nich odstranili nebo jsou ohrožená a která nesou nějaký příběh, a Jan Šrámek si z nich vybral,“ vysvětluje spoluautorka knihy. Vzhledem k tomu, že hodně

V různých regionech vznikly iniciativy nadšenců, kteří mapují poválečné umění ve veřejném prostoru.

věcí už není na svém místě, pomohl si ilustrátor historickými fotografiemi. Použil při tom grafickou techniku risograf.

„Risograf umožňuje rychlý tisk. Je to ruční práce, kdy se obraz přerastruje do soustavy bodů, a když se pak tiskne, vytváří textury, které přispívají k navození nostalgické nálady. Takové to jemné zašumění

tomu dodalo obrovskou atmosféru, která je naprosto odlišná od digitálních kreseb připomínajících spíš fotku,“ vysvětluje Jan Šrámek. Pro svou nižší finanční náročnost se technika hodí na vytváření nízkonákladových publikací, proto vznikla

jen limitovaná edice tří set kusů. „To je asi maximum, co se dá risografem pořídit, je to dost pracné. Navíc jsme použili švýcarskou vazbu, což je také ruční práce,“ dodává tvůrce ilustrací.

A jaké má kniha ambice? „Upozornit na to, co se tady děje, a aspoň takto poděkovat občanským iniciativám, které

se na záchraně děl podílejí. Například v Ostravě je okrašlovací spolek, jehož členové díla, která objeví, sami udržují a kultivují jejich okolí,“ vysvětluje Jana Kořínková a stěžuje si, že dnes neexistuje žádné opatření, které by určilo postup při ochraně děl. „Potom se nedovolají ani umělci, kteří celý život platili Ochraněmu svazu autorskému. Jako paní Lacinová, které nikdo neoznámil, že její sochu vyhadují do sběru,“ rozčiluje se spoluautorka publikace.

Ta se fenoménu věnuje i v rámci předmětu Výtvarné umění v brněnské architektuře, který na FaVU vede. „V Brně je prostor poměrně rozsáhlý, a co se týče poválečného období, ne moc dobře zpracovaný. Proto jsem s kolegyní Markétou Žáčkovou namodelovala dvousemestrální kurz, v němž

většinou vycházíme z toho, co jsme publikovali. V prvním semestru je širší úvod do problematiky, v druhém semestru už si to ukazujeme na příkladech v Brně, protože to máme dobře zmapované,“ vysvětluje historička umění.

Jan Šrámek i Jana Kořínková totalitní dobu zažili už jen jako děti. Přesto si myslí, že ji dokážou s nadhledem zhodnotit a nejsou přitom zatíženi černobílým vnímáním toho období, i když si vyslechli i názor, že je to právě naopak. Ať je to jakkoliv, autorům oceněné publikace nelze upřít zásluhu na péči o umělecká díla naší nedávné historie, která – pokud už to nejde jinak, zachraňují aspoň knihou. ■

SUMMARY: Special Circumstances is the title of a book published at the BUT Faculty of Fine Arts remarkable for both its content and appearance. It suggests that not all the works of art created under the totalitarian regime in Czechoslovakia must necessarily be deplorable. Written by the illustrator Jan Šrámek the book is accompanied by a commentary by Jana Kořínková. Both authors stand up for some of the unjustly denounced works of art created under the communist regime, interceding on their behalf. As the last common work by these two authors, Special Circumstances was rewarded in the Best Czech Book of 2016 competition.

Den sportu na VUT

(red)
Foto Michaela Dvořáková

Dni sportu na VUT, který letos připadl na 17. května, přálo počasí a snad i proto se jeho programem nechalo zlákat o několik desítek více lidí než vloni. Ti, kteří rádi soutěží, se mohli zúčastnit některého ze zápasů v badmintonu, florbalu, tenise nebo hokeji, jiní otestovali svou výkonnost v posilovně nebo si pod vedením zkušených trenérů zacvičili jógu či vyzkoušeli chvaty v kurzu sebeobrany. Zájemci o pohyb ve volné přírodě si mohli zapádlivat na řece Svratce, zaveslovat na brněnské přehradě nebo využít akcí jednodenní turistiky v okolí Brna či v Rakousku. To vše pod vedením zkušených kolegů z Centra sportovních aktivit VUT, nebo z vlastní iniciativy a po vlastní ose – dobrovolnosti se meze nekladly.

Již druhým rokem se bojovalo o putovní pohár rektora pro nejaktivnější fakultu či součást. Tou se letos stala Fakulta strojního inženýrství, těsně za ní skončil rektorát a třetí nejaktivnější byla Fakulta

stavební. Celkem se do všech možných aktivit dne stráveného mimo kancelář či učebnu zapojilo na 300 zaměstnanců a téměř 270 studentů, a když se započítají i rodinní příslušníci a přátelé, oficiálně bylo zaregistrováno celkem 582 lidí. Účastníci se navíc mohou se svými fotkami zúčastnit fotosoutěže Sport na VUT: <http://www.cesa.vutbr.cz/akce/1675-fotosoutez-2017>.

SUMMARY: For the BUT Sporting Day taking place in the middle of May, the BUT Centre of Sports prepared a number of sporting events. Badminton, tennis, hockey, and floorball tournaments were held, rowing and fitness competitions organized and hiking and biking trips arranged. For a second year in succession, a Rector Challenge Cup was given to the most active faculty, this time going to mechanical engineering. The total Sporting Day attendance reached a total of 270 students and 300 employees.

Národní krize řízení projektů

Potřebujeme profesionální projektovou podporu

Ladislav Janiček, kvestor VUT v Brně

Období evropských strukturálních fondů, včetně toho nastupujícího, přineslo významný zlom v přístupu k řízení projektů. Byrokratická zátěž se ve své kvantitě blíží hranici únosnosti. Vlastní obsah projektů se stává spíše doplňkem samotné projektové administrativy a řešitelé jsou vystaveni tlaku vršící se nepřehledné změti pravidel, často s neprobádanými souvislostmi.

Nadbytečné regulace, někdy snad racionální, ale bohužel často až neproveditelné, změnily řízení projektů na řízení formy, nikoliv obsahu.

Byrokratická zátěž se ve své kvantitě blíží hranici únosnosti.

Poskytovatelé ve snaze zabránit nekalým praktikám se namísto výsledků snaží nastavit proces řízení. Řešitelé se tím nezdíka dostávají do konfliktů s jinou legislativou, kterou mnohdy prozkoumají až při řešení samotného projektu. Obavy z nezpůsobilých nákladů, často i neproveditelných lhůt, a zvláště pak obavy ze sankcí, které se stávají škodami, vedou v konečném důsledku u řešitelů k nechuti

a odmítání podstupovat stres s projekty.

V projektovém řízení tak zavládl formalismus, schematismus a alibismus. Vlastní technický popis projektu v žádostech se dnes ztrácí v řádově větším počtu formálních potvrzení, dokladů a mnohastránkových příloh. A tak projekty již dávno nelze řídit a plánovat jen s dobrým úmyslem a intuitivně. Rizika jsou bohužel vysoká a jsou daná již nastavením projektů při jejich podávání.

Typickou a celkem přirozenou představou navrhovatelů projektů je získat na ně nejlépe stoprocentní financování z dotace, případně spolufinancování zajistit z jiných veřejných zdrojů, uplatňovat odpočet DPH na vstupu, předpokládané výsledky projektu nejlépe vlastnit a následně je ještě

zobchodovat formou smluvního výzkumu skrze univerzitu nebo nějaký partnerský či smluvní podnik. Jenže právě tyto představy jsou vnitřně rozporné a principiálně se vzájemně vylučují. Je proto třeba se vždy zabývat těmito otázkami:

1. Je dotace na projekt poskytována v režimu veřejné podpory? Jsou v něm vykonávány nehošpodařské, nebo i hošpodařské činnosti? Za jakých podmínek má projekt znaky tzv. účinné spolupráce?

V projektovém řízení zavládl formalismus, schematismus a alibismus.

Řešitel se musí předem zamyslet, jak nastavit projekt,

pokud v něm chce vystupovat jako „výzkumná organizace“, nebo jako „podnik“. Jsme-li nuceni podmínkami výzvy být v projektu „podnikem“, pak se musíme ptát, jak a z jakých zdrojů zajistit spolufinancování? Jak uzavřít partnerskou smlouvu v roli příjemce, či v roli partnera, pokud si chceme zachovat status „výzkumné organizace“? Můžeme v projektu aplikovaného výzkumu, jehož výsledky mají být obchodovány některým z partnerů, tvrdit, že děláme nehošpodařskou činnost (například základní výzkum)?

Je nezbytné naučit se předvídat dopady legislativy a umět kriticky číst její návrhy.

2. Jaké veřejné, nebo neveřejné (nedotační) zdroje je možné použít pro spolufinancování či předfinancování projektu, pokud jsou v něm vykonávány hošpodařské činnosti? Za jakých podmínek můžeme spolufinancování krýt z jiných veřejných zdrojů, třeba institucionální podpory? A jak má být v takovém případě nastavena partnerská smlouva?

3. Lze v projektu uplatňovat odpočet DPH ve vztahu k jednotlivým typům činností v projektu? A za jakých podmínek lze uplatňovat odpočet DPH plný a za jakých krácený ve vztahu k výkonu nehošpodařských a hošpodařských činností? U jakých činností můžeme odpočet DPH uplatňovat, aniž bychom se dopouštěli tzv. krácení daně?

4. Jak stanovit výši nepřímých nákladů do projektů ve vztahu k certifikované metodice VUT, tzv. full cost? Jak zajistit financování režii, když poskytovatel dotace limituje výši nepřímých nákladů z hlediska povinnosti dofinancování? Kdy je možné uhradit „nadřežie“ z jiných veřejných zdrojů? Jak ošetřit situaci, kdy poskytovatel explicitně vylučuje některé náklady z full cost jako nezpůsobilé – neuznatelné?

5. Jak ošetřit výsledky výzkumu, správně nastavit smluvní vztahy s partnery projektu a pravidla transferu znalostí? Jak má být uzavřena partnerská smlouva s příjemcem, když jde o podnik? Jak v partnerské smlouvě ošetřit možnost publikovat výsledky, resp. zajistit jejich registraci pro RIV jako „výzkumná organizace“?

Společným jmenovatelem všech odpovědí na tyto otázky je nutnost ujasnit si, zda chceme a můžeme být v projektu „výzkumnou organizací“, nebo v něm budeme vystupovat v pozici „podniku“. Klíčové je, jak je nastavena partnerská smlouva ve vztahu k vlastnictví výsledků a jaké budou výsledky z hlediska možnosti s nimi obchodovat či vykonávat smluvní výzkum.

Ke kvalifikovanému projektovému poradenství pro naše řešitele potřebujeme nutně i kvalifikovanou projektovou podporu v lidech, kteří výše uvedená témata zvládají jako malou násobku a kteří budou spolehlivými partnery našim řešitelům. Neboť jsou to právě naši akademičtí a vědeckí pracovníci, kteří jsou zdrojem

našeho bohatství. Mělo by se proto stát profesní ctí každého administrativního pracovníka ovládnout jemu svěřenou oblast ve všech jejích souvislostech, učit se a rozvíjet svou kvalifikaci tak, aby mohl řešitelům projektů ulevit. Snažme se vytvářet jim podmínky pro koncentraci na výsledky a nevytvářejme v nich strach z hloupých administrativních pochybení.

Před vnějším prostředím se nelze schovat a čekat. Je nezbytné naučit se předvídat dopady legislativy, umět kriticky číst její návrhy, naučit se kompetentně komentovat a ovlivňovat nastavování samotných výzev projektů. Ne vše se podaří u poskytovatelů prosadit, ale musíme učinit vše, co učiněno být může. Minimálně to však přispěje

SUMMARY: The era of European Structural Funds has brought about a major change in the attitude towards project management. The amount of red tape becoming almost unbearable, the applicants are no longer willing to go through the ordeal of submitting projects being afraid of the sanctions resulting from their costs being judged not eligible and deadlines being hardly realistic. Precautions must be taken to prevent the effects, the rigging of the setting itself, and the project management. To this end, also the mechanisms should be adapted of rewarding the administrative staff providing project support.

k tomu, že se i navzdory neprosazeným úpravám dokážeme v těch složitých podmínkách kompetentně zorientovat.

Není rozhodně doba na „dobrodružné“ a intuitivní výklady.

Kdo jiný než univerzita by měl být učící se organizací? Není rozhodně doba na „dobrodružné“ a intuitivní výklady. Je doba předcházení dopadům, ovlivňování samotného nastavení a řízení projektů. K tomu by měly být nastaveny i mechanismy hodnocení výkonu administrativních pracovníků poskytujících projektovou podporu. A to je další výzva na cestě k moderní univerzitní administrativě. ■

Majāles mi změnil život, říká Královna z VUT

Anna Kruljácová
Foto Igor Šefr

Že VUT již počtvrté získalo titul Krále Majálesu, vědí všichni, už méně se však ví, že vedle krále stála velmi aktivní královna. Ačkoliv Alexandra Tomášová z Fakulty podnikatelské skončila druhá, ničeho nelituje.

Saško, Majáles máš za sebou. Změnilo se něco ve tvém životě?

Změnilo se toho opravdu hodně. Díky Majálesu jsem se seznámila se spoustou zajímavých lidí z VUT i mimo ně, nahlédla jsem do zákulisí takovéto obrovské akce, a především jsem zjistila, že výhra není všechno. Že mnohem důležitější je, že člověk získá zkušenosti, které by nikde jinde získat nemohl. Dá se také říct, že jsem pochopila, čemu se chci v životě věnovat. Vždy jsem toužila spíše po práci, při které budu schovaná někde v kanceláři, ale Majáles mi ukázal, že spolupráce s lidmi je pro mě ta správná cesta.

Nelituješ toho, že jsi se přihlásila?

Na sto procent ne! Bylo to sice velice časově náročné, ale stálo to za to. Dost často jsem musela překonávat strach z neznámých věcí a to mi pomohlo dále se rozvíjet. Například bych nikdy nevěřila, že se dokážu postavit před několik tisíc lidí a zazpívat písničku. Byl to opravdu skvělý zážitek, na který budu ještě dlouho vzpomínat.

Pokračuješ ve spolupráci s králem?

Ano, ráda bych se s ním zapojila do Studentského Brna a pomohla mu zrealizovat projekt Otevřené knihovny. Kromě toho nás čeká spolupráce na několika školních projektech.

Chceš nějak využít zkušenosti z Majálesu?

Velice ráda bych se příští rok znovu zapojila do organizace Majálesu za naši univerzitu. Spolu s Jarkem bychom chtěli svými zkušenostmi pomoci příštímu královskému páru. Málokdo si totiž dokáže představit, kolik dřiny za celou přípravou stojí, a rada někoho, kdo si tím už jednou prošel, je myslím k nezaplacení.

Jaké jsou tvoje další plány na univerzitě?

Příští rok budu mít dost nabitý. Během prvního zářijového víkendu mě čeká akce Zaškolovák pro budoucí prváky. Na podzim bych ráda kandidovala do Studentské komory Akademického senátu na své fakultě. Vidím v tom možnost se ještě více zapojit do chodu univerzity a mít tím větší šanci zlepšit život našich studentů. Celým rokem nás také budou provázet oslavy 25. výročí Fakulty podnikatelské, do kterých se chci zapojit. ■

SUMMARY: Although everybody seems to know that the new king of the Majáles festival is from BUT, it may be less known that there was also a very active queen at the king's side. Alexandra Tomášová does not regret ending up second. Thanks to Majáles, she has met a lot of interesting people getting a clearer idea of what her life could be like.

OCENĚNÍ

Zlatý středník pro Události na VUT

Druhé místo v prestižní soutěži Zlatý středník 2016, kterou už popatnácté zorganizoval PR Klub, získal univerzitní časopis Události na VUT v Brně. V kategorii časopisů veřejné a státní správy se lépe umístil už jenom časopis Forum z Univerzity Karlovy v Praze. Na třetím místě za VUT skončil magazín vydávaný Zoo Praha.

Tištěná média kategorie G2C (government to consumer) posuzovala odborná porota, v níž zasedl například šéfredaktor Marketing&Media Filip Rožánek, prezidentka České marketingové společnosti Jitka Vysekalová, ředitel Vyšší odborné školy publicistiky Petr Uherka nebo manažer a konzultant Vadim Petrov.

(red)

NEJKRÁSNEJŠÍ KNIHY

Na FaVU vznikají krásné knihy

V dubnu byly v letohrádku Hvězda v Praze vyhlášeny Nejkrásnější české knihy roku 2016. V soutěži, kterou každoročně pořádá Ministerstvo kultury ČR a Památník národního písemnictví, opět významně uspěli studenti a pedagogové Fakulty výtvarných umění VUT v Brně.

V kategorii Krásná literatura získala 2. místo kniha „Úvod do současné trapnosti“, jejíž grafickou úpravu vytvořil absolvent Ateliéru grafického designu 1 Martin Pulicar. Vítězství v kategorii Knihy o výtvarném umění a navíc Cenu Ministerstva kultury ČR získala publikace „StArt. Sport jako symbol ve výtvarném umění“ v grafické úpravě Terezy Hejmové, asistentky Ateliéru grafického designu 2, a ve stejné kategorii obsadila 3. místo kniha „BRNOX. Průvodce brněnským Bronxem“, kterou graficky ztvárnila Kristína Drinková, studentka Ateliéru grafického designu 2 FaVU.

Publikace „Zvláštní okolnosti“ autorky Jany Kořínkové z Katedry teorií a dějin umění FaVU s ilustracemi Jana Šrámka, vedoucího Ateliéru video FaVU, získala druhou příčku v kategorii Bibliofilie a autorské knihy. O publikaci i fenoménu děl socialistické éry mizejících z veřejného prostoru se více dočtete v samostatném článku na s. 43.

(red)

Studentské spolky připravují...

(red)
Foto archiv SK AS FP VUT

Studentské Brno a VUT

Studentské Brno je společný projekt brněnských studentů a města Brna. Zástupci brněnské státní samosprávy se spolu s volenými zástupci studentů postavili čelem k aktivitám a názorům mladých lidí v Brně a aktuálně řeší konkrétní projekty. K nejdůležitějším z nich patří například Studentské odpadkobraní, myšlenka bezplatné wi-fi v brněnských parcích, zavedení více pointů s pitnou vodou nejen pro sportovce nebo volnočasový areál Hády. Jestli máte jakýkoliv námět týkající se zlepšení studentského života v Brně, zaregistrujte ho na webu www.studentskebrno.cz, nebo se spojte přímo se studentskými zástupci za VUT Tomášem Mejzlíkem a Petrem Dvořákem.

Volnočasový areál Hády

Studentské Brno se spojilo s Teplárnami Brno a Magistrátem města Brna při uskutečnění chvályhodného záměru. Zanedbané a dlouhodobě nevyužívané území bývalého odkaliště pod kopcem Hády chtějí proměnit v parkové plochy vhodné pro volnočasové využití. Ty by měly sloužit především padesáti tisícům obyvatel okolních čtvrtí Vinohrady a Líšeň. Na projektu se přitom mohou podílet

studenti všech vysokých škol a prostřednictvím studentské soutěže navrhnout, jak by měl areál vypadat. Studenti mají možnost přihlásit se do 30. června 2017 se svými nápady do soutěže, jejíž výhry jsou opravdu lákavé – vítěz získá finanční odměnu ve výši 50 000 Kč. Veškeré informace spolu s podmínkami soutěže jsou k dispozici na www.parkhady.cz.

Nadační fond Krtek

Studenti VUT si uvědomují, že kolem nás je spousta těch, co se neobejdou bez pomoci, a rozhodli se nebýt nečinní. Při prodeji vstupenek na brněnský Majáles se vzdali části své odměny ve prospěch Nadačního fondu Krtek, který se stará o dětské onkologické pacienty (www.krtek-nf.cz). Další nápady se zrodily, když se Anna Kruljácová sešla s ředitelkou fondu, aby jí

předala peníze. „Peníze sice pomáhají, ale je jasné, že děti toho potřebují mnohem víc, hlavně úsměv,“ říká Anna, která se spolu s dalšími studenty rozhodla, že budou za dětmi chodit častěji, připravovat pro ně program a předvedou jim i nějaké technické vychytávky. „Mohli bychom je vzít například do Elektrikária na FEKT nebo na podobné exkurze v rámci VUT.“ Podpora Nadačního fondu Krtek se tak připojuje k dalším dobročinným aktivitám studentů a univerzity, jako je například podpora Dětského domova Dagmar či pomoc Sdružení pěstounských rodin.

Šifry pro VUT

Přinášíme vám další kolo soutěže v řešení šifer a rébusů, která se těší stále vzrůstající oblibě. Svá řešení můžete vyplnit na stránce www.mensa.cz/sifryvut a z řešitelů s minimálně dvěma správnými odpověďmi vylosujeme vítěze, který obdrží propagační předměty VUT.

Z úspěšných řešitelů třetího kola byl vylosován **Roman German**, který je studentem bakalářského programu na **Fakultě strojího inženýrství VUT v Brně**.

Správné řešení 3. kola:

1. Architektura, 2. Karel Rais, 3. PoCITaCe

Zadání 4. kola

1.

ADEKOPRVV

kód=3*1058717793*3

2.

71 61 2 43 101 23 67 71 47 61

3.

LNHRGG

Autorem šifer je Tomáš Blumenstein, ředitel SNM Mensy International a ředitel spolku Svět vzdělání, který je absolventem VUT v Brně.

SUMMARY: As the ciphers and puzzles column seems to have found its readers, here it is again. You can enter your solutions at www.mensa.cz/sifryvut. From the readers who submit at least two correct answers, two will be drawn and sent attractive BUT presents. The author of the ciphers is Tomáš Blumenstein, a BUT graduate, director of SNM Mensa International, and director of the World of Education association. Roman German from the Faculty of Mechanical Engineering has been drawn from the successful solution providers of the third round.

Vozidlo z centra AdMaS sbírá data pomocí laseru

Kateřina Hrozná
Foto Kateřina Hrozná a archiv AdMaS

Během pár minut dokáže udělat několikahodinovou práci jednoho geodeta. Navíc je schopné posbírat data, která by se jen těžko získávala běžným způsobem. Toto speciální vozidlo, které je vybavené nejmodernějšími technologiemi, mají v centru Fakulty stavební AdMaS.

Na první pohled obyčejný vůz tuzemské automobilky, který má na střeše snímací zařízení, to je mapovací vozidlo, které si před necelými třemi lety pořídili vědci ve výzkumném centru při Fakultě stavební VUT v Brně. Oproti běžným automobilům se však odlišuje svým vybavením. Zařízení na střeše je panoramatická kamera s několika snímači, která je doplněná laserovými skenery. V kufru auta se pak ukrývá řídicí počítač, od kterého vede několik kabelů jak na střechu, tak do útrobu vozu. Svým vzhledem může někomu připomínat auta, která používá pro sběr dat Google či Seznam. Toto vozidlo je však technologicky vyspělejší a slouží jiným

účelům. „U našich snímků nelze rozpoznat, jaké záběry fotil který snímač, a napojení jednotlivých snímků. Kdežto u Googlu a Seznamu jsou vidět švy v místech mezi jednotlivými snímači,“ vysvětlil jeden z rozdílu Jan Kohout, který má v centru vozidlo na starosti.

Nejčastěji vůz odborníci z AdMaS využívají pro sběr dat pro projekční práce, například při rekonstrukci komunikace. „Geodet by pomocí GPS zaměřoval objekty a následně vytvořil mapu. Naše vozidlo to zvládne rychleji a navíc pomocí laserového mračna jsme schopni vykreslit vrstevnice, hloubku příkopů či kvalitu vozovky,“ upozornil Kohout. Velkou výhodou je, že takovýto sběr dat je velice rychlý a komfortní. Například při mapování dálnice klasickými geodetickými metodami by se musela silnice uzavřít na několik hodin až dnů. Mapovací vozidlo však může provádět svoji práci při běžném provozu. „Většinou sbíráme data při rychlosti kolem 80 až 90 km/h, protože chceme eliminovat smaz na snímcích. Rychlost přenosu dat by dovolila i vyšší

Laserové mračno získané díky skenerům na vozidle.

rychlost vozidla. Dá se říct, že na dálnici držíme tempo tak, aby nás kamiony nepředjížděly, protože pak nám stíní při snímání,“ doplnil Kohout.

Sběr dat je však jen první krok, druhý je jejich zpracování. Data jsou velice objemná a je celkem náročné je zpracovat. „V počítačovém programu můžeme provádět vektorizaci, kdy si v podstatě z jednotlivých bodů vybíráme bodové či liniové objekty, případně tvoříme plochy a modelujeme skutečnost,“ uvedl Kohout. I přesto je tato metoda stále časově méně náročná než práce geodetů, a přitom finančně srovnatelná. ■

Celé znění článku a mnoho dalších příspěvků si můžete přečíst na webu www.zvut.cz.

SUMMARY: A vehicle from the AdMaS Centre of the BUT Faculty of Civil Engineering collects data using a laser beam. An ordinary surveyor will take several hours to collect data that the vehicle can acquire within a few minutes including the kind of data that is very difficult to obtain by the traditional methods. With a multi-sensor panoramic camera on its top equipped with laser scanners, the vehicle carries a control unit in the boot. AdMaS experts use this car most frequently to collect data for design projects such as in road reconstruction.

REKREACE

Foto archiv FSI

Roubenka FSI nabízí ubytování na Vysočině

Rekreační středisko Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně nabízí možnost ubytování v malebné a turisticky vyhledávané lokalitě Ždárských vrchů. Stylová roubená chalupa se nachází v malé vesnici Vříšť u Sněžného a je ideálním místem pro aktivní dovolenou i pasivní odpočinek.

Roubenka s celkovou kapacitou šestnácti osob umožňuje ubytování v šesti pokojích, dvoulůžkových i čtyřlůžkových. Pronajímány jsou jednotlivé pokoje i celý objekt. Nabídka je určena všem studentům a zaměstnancům VUT, tedy nejen z FSI.

Detailní informace o roubence i možnostech ubytování získáte na webu rekreačního střediska, kde je také přístup do rezervačního systému: <http://www.fme.vutbr.cz/vrist/>

(red)

SPORT

Foto Igor Šafr

Nejlepší moravská osmiveslice na Primátorkách byla z VUT

V letošním závodě univerzitních osmiveslic, který se na Vltavě v rámci pražských Primátorek uskutečnil 2. června, ženskému týmu brněnské techniky jen těsně unikla bedna vítězů. K závodě zde za VUT v Brně nastoupily studentky Veronika Rázdová, Tamara Konopová, Michaela Homzová, Petra Pařkovičová, Ivana Tošerová, Petra Velová, Michaela Jurčová, Petra Klusáčková a kormidelnice Barbora Navrátilová a postaraly se o 4. místo.

Mužský tým z brněnské techniky vyhrál v Praze finále B a stal se tak nejlepším moravskou univerzitní osmiveslicí. Pánskou sestavu tvořil tým Marek Vitula, Štěpán Havlíček, Jan Hrstka, Jakub Hrubý, Tomáš Kaman, Petr Lukoianov, Roman Pařkovič, Jakub Starnovský a kormidelníci byla Aneta Koppová.

Všem závodníkům z VUT gratulujeme!

(red)

Kalendář akcí

20.–22. 6. 2017

MENDEL 2017
Fakulta strojího inženýrství VUT v Brně

Mezinárodní konference o soft computingu

MENDEL 2017

<http://www.mendel-conference.org>

24.–29. 6. 2017

Letní olympiáda dětí a mládeže 2017
Sportoviště VUT Pod Palackého vrchem

Sportovní akce nabídne 22 soutěží pro 4 500 sportovců z celé republiky

<http://odm.olympic.cz/2017>

28. 6. 2017

Zlatý tranzistor 2017
Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně

Finále studentské týmové soutěže

<http://zlatra.sdelovacka.cz/>

30. 6. 2017–23. 7. 2017

Diplomové práce FaVU
Dům pánů z Kunštátu, Brno

Výstava diplomových prací všech ateliérů FaVU

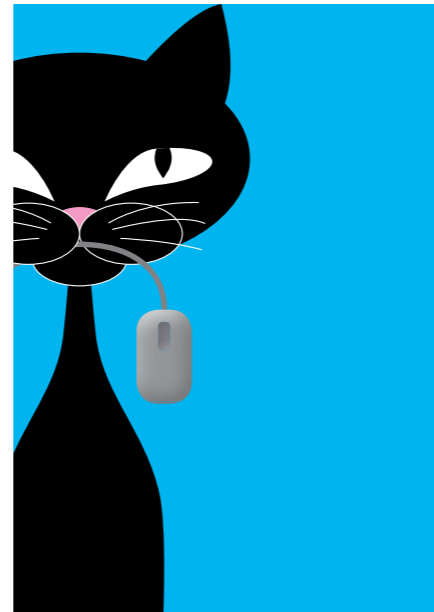

<http://www.ffa.vutbr.cz/>

28. 8.–1. 9. 2017

Letní počítačová škola FIT
Fakulta informačních technologií VUT v Brně

Letní kurzy IT pro dívky ve věku 12 až 19 let

<http://www.fit.vutbr.cz/holky/>

Výstava fotografií fotoklubu FIT U3V

při Fakultě informačních technologií VUT v Brně

2. 6. – 7. 9. 2017
Galerie U Rudého vola,
Kobližná 2, Brno

Chceš číst Události dřív než ostatní?
Nechej si posílat elektronickou verzi přímo na svůj e-mail.
Registrovat se můžeš na www.vutbr.cz/udalosti

